

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bikabérlőház).
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XXI. évf. 9. sz. 1944. január 13 csütörtök

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Heves harcok a Pripjet mocsarak környékén és a déli szakaszon

A háború legnagyobb légitámadása zajlott le Közép-Németország felett ~ A német hivatalos 136 ellenséges bombázó lelövését jelenti ~ A lengyel szovjet határvíta újabb fejleményei

Az inváziós terv és az orosz offenzíva kapcsolatai ~ Washingtonban beterveztették a kötelező munkaszolgálatról szóló törvényt

Csakmak tábornagy, a török vezérkar főnöke nyugalmába vonult

A keleti fronton a déli és középső szakaszon tovább folynak a nagy harcok. A szovjet támadásait általában német ellenállások követik.

A középső szakaszon a Pripjet-mocsarak környékén alakultak ki heves harcok több támaszponton kiépített és védett helysége körül. Mint az „Interinf” közli, a szovjet köteleknek kíméletlen harcban vetésével igyekeznek felmorzsolni a német megszálló csapatokat. Támadásaikat azonban feltartóztatták az ellenséges kötelek súlyos veszteségeket szenvedtek. Ott, ahol egyes támaszpontokat fel kellett adni, a német csapatok valamennyi tegyverük megmentésére vonultak vissza. Itt Szárny helysége a legnagyobb pont, mely ötven kilométerre nyugatra van a régi lengyel határtól.

A déli szakaszon Kirovgrád, Pogrebisce és Berdicsev térségében dúlnak heves váltakozó harcok anélkül, hogy mélyrehatóbb változás következett volna be.

Mint a „Basler Nachrichten” berlini levelezője jelenti, Berlinben meg vannak győződve arról, hogy Oroszország mozgósítja minden ember- és anyagtartalékát, hogy messzemenő döntéseket hozhasson ki és hogy nem csupán területi, illetve területi sikerekre törekszik, hanem a német hadsereg főerejének megsemmisítésére. Noha azt a véleményt is hangoztatták katonai körökben, hogy a szövetségesek talán meg se kísérik az inváziót, mert végül rájönnek az ilyen vállalkozás kockázatos voltaira, német részben mégis számolnak az inváziós kísérlet lehetőségével, vagy valószínűségével abban a pillanatban, amikor a szovjet-orosz támadás tetőpontját éri el.

A zürichi „Tat” berlini levelezője a keleti arcvonal harcival kapcsolatosan jelenti, hogy a támadásnak új arcvonalakra való kiterjesztése ellenére a szovjet támadás tulajdonképpen középpontja továbbra is a Klevtől délre levő térség és a nagy Dnyeper-ívből támaszpontok. A svájci lap tudósítója rámutat arra, hogy Berlinben feszült figyelemmel várják, miként szándékozik a német vezérkar elhárítani az eddig legnagyobb számú ellenséges támadó erőt. A német csapatok Vitebszknél, Recsánál és más súlypontokon meg tudták tartani állásaikat. Kievről nyugatra és a Dnyeper-ívből a súlyos

elhárító csata még teljes mértékben folyik. Illetékes katonai helyen hangsúlyozzák a védelem nem egyszerű helyzetét. Ha a helyzet az eddigi módon fejlődik, a német hadvezetés rövidesen ismét a rugalmas védekezés eszközeihez folyamodik. Berlinben jelenleg úgyszólván senki sem gondolja azt, hogy nagy döntő csatára kerüljön sor, mert a német véderő ilyen feladatra kedvezőbb állásokat és kedvezőbb arcvonalat választ.

Dittmar altábornagy,

a német rádió ismert katonai hírmagyarozója előadást tartott a keleti hadszíntér jelenlegi helyzetéről és úgy jellemezte a szovjet téli offenzíváját, hogy az Európa egész életére ellent irányul.

Az orosz offenzíva igen kemény próbára teszi a német keleti arcvonalat. Arra a kérdésre, hogyan lehetséges, hogy a szovjet az eddig szenvedett nagy veszteségek ellenére is vállalni tudta ezt az újabb általános offenzívát, Dittmar altábornagy három pontban válaszolt:

1. az oroszoknak — Németországgal szemben — megvan az a lehetőségük, hogy minden erejüket egyetlen arcvonalra összpontosítsák, 2. a férfi munkaerő messzemenő mértékben pótolják asszonyokkal, 3. mindent bevethetnek, ami férfianyagban egyáltalán rendelkezésre áll.

A német erő az állandó szovjet rohamokkal szemben is eddig még minden esetben érvényesülni tudott, még erős ellenséges számbeli fölény esetében is. Semmi ok sincs tehát arra — jelentette ki Dittmar altábornagy —, hogy Németország elvesztése a veszedelmek győzelmes leküzdésébe vetett hitét.

A légiháború

fokozódó erővel tart. Német; külön hadijelentés közölte, hogy a Közép-Németország feletti támadó amerikai bombázó-erőkből az összpontosított német vadászvédelemnek 123 négymotoros légi erődöt sikerült kilőnie. Berlin a hadtörténelem „eddigi legnagyobb légi csatájáról” beszél s a későbbi hivatalos jelentés 136-ra teszi az elpusztult USA-bombázók számát. Német részről a veszteség 7 vadászgép volt, míg további 7 gép sorsáról nincsenek megbízható hírek.

Német részről az elhárító sikert azzal magyarázzák, hogy az amerikaiak felhőtakaró és ködvédelem nélkül lendültek támadásba és vadászvédelmüket még a német határ előtt szétforgácsolták a német elhárítás. A bombázókötél azonban tovább repült keletnek és így került sor a bevetett légi erődök mintegy negyedrészének elvesztésére. Illetékes német körök hangsúlyozzák, hogy sok légi erőd alig „néhány lövés után” kigyulladt amiből arra lehet következtetni, hogy a német bombázókötélek „különleges elhárító fegyvereket” alkalmaztak.

A lengyel-szovjet határvitában

az ismertés szovjet nyilatkozat nem jelent nyugvópontot.

Hivatalos angol körökben még nem foglaltak állást az orosz kormány legutóbbi hivatalos közleményével kapcsolatban, de minden jel arra mutat, hogy ezek a körök hajlandók elfogadni a Curson-vonalat és a néprajzi alapelvet a lengyel kérdés megoldásának alapjául. Londonban megerősödött az a benyomás, hogy a lengyel kormány most utoljára nyílik alkalma, hogy a lengyel-orosz kérdést tárgyalások útján rendezze. Ha nem fogadja el tárgyalás alapjául az orosz javaslatot, akkor egy kommunista Lengyelország jön, amelynek élén az oroszok tetszésének megfelelő kormány állana. Az Egyesült Államokban az orosz nyilatkozat közzétételét annak jeleül fogják fel, hogy Oroszország saját útját akarja követni, mégpedig nem csupán a lengyel határok tekintetében, hanem a balti államok, Finnország és Románia irányában is.

A lengyel-orosz határkérdésben tett szovjet nyilatkozat foglalkoztatja a berlini politikai megfigyelőket. Teljesen kizárták tartják, hogy a szovjet kormány a Londonban működő lengyel emigráns bizottságot illetékesnek tartsa arra, hogy a határkérdésben tett orosz javaslatról határozzon.

Londoni lengyel körökben nagy izgalmat keltettek Moszkva megkegyezési ajánlatai. A lengyel kormány a legközelebbi napokban több ülést tart. Eden angol külügyminiszter több vezető lengyel államférfit fogadott, de megbeszélést folytatott Benessel is.

A szerdán Stockholmba érkezett

jelentés szerint a moszkvai nyilatkozat utolsó lehetőségét nyújt a lengyel kormány számára, hogy fennmaradhasson és Moszkva hírek szerint megelégedne a lengyel kormány átalakításával. A „Dagens Nyheter” newyorki tudósítója azonban más megvilágításba helyezi az ügyet és amerikai véleményeket közöl, amelyek szerint a lengyel kormány sorsa már meg van pecsételve.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A szovjetnek csatarepülőgépekkel támogatott erős támadásait a keleti és északi irányban elkerült harcokban visszavertük. Dnyepropetrovszktól délnyugatra szinten eredménytelenek maradtak az ellenség megújuló heves támadásai.

Kirovgrád térségében az ellenség nyomása tovább tart. Egyik felderítő osztagunk lendületes ellenállással visszafoglalt egy elvesztett helységet és egy fontos magasiati terepet, számos foglyot ejtett és 12 löveget zsákmányolt.

Pogrebiscevtől délkeletre csapataink súlyos elhárító harcban állanak az előrenyomuló ellenséges erőkkel. A várostól délnyugatra ellentámadásaink kedden is eredményesen folytak. Egy páncélos hadosztály csapatai megsemmisítették egy szovjet páncélos dandárt. Ez alkalommal 50 löveget zsákmányoltak.

Berdicsevtől nyugatra és Novogród-Wolynszktól nyugatra lévő térségben visszavertük az ellenség több helyi előretörését.

Recsica mellett heves harcok folynak.

Vitebszknél térségében ismét megújult a szovjet valamennyi tá-

A „Gazette de Lausanne” azt írja, hogy a lengyel-orosz kérdés aggasztó fordulatot vett nemcsak az orosz magatartásra való tekintettel a határkérdésben, hanem sokkal inkább azért, mert Moszkva a lengyel emigráns kormány felszámolását követeli. Mit mondanak majd arra a lengyel hadosztályok, a Közép-Keleten és nyugaton szétszórtan élő összes lengyelek.

madása, főleg a várostól délkeletre és az ellenség igen nagy veszteségeket szenvedett. Megsemmisítettünk 66 szovjet páncélos és 15 löveget zsákmányoltunk.

Az elmúlt két napon a keleti arcvonalon 359 ellenséges páncélost és 43 repülőgépet semmisítettünk meg.

Délolaszországban Venafrótól nyugatra tovább tartanak a heves elhárító harcok. Cebro helysége és egy hegycsúcsoktól keletre heves harcok után elvesztett. Az arcvonal többi részéről csak csekély helyi harci cselekményeket jelentenek.

Északamerikai bombázókötélek január 11-én délelőtt a birodalom középső területe ellen intézett támadásai során a legsúlyosabb veszteségeket szenvedték. A támadók vadászok, rombolók és a légvédelem valamennyi részének kiváló együttműködése mellett nem tudtak összefogó hatást elérni. A legújabb megállapítások szerint 136 északamerikai repülőgépet, köztük 124 négymotoros bombázót, túlnyomórészt céljaink elérése előtt lelőtünk, valószínű, hogy további ellenséges gépeket megsemmisítettünk. (MTI)

Jelentések a nagy légitámadásról

Berlin jan. 12. Interinf jelenti a január 11-én lezajlott nagy légi harcokról. Az eddigi jelentések szerint 136 ellenséges gépet lőttek le. Ebből 124 négymotoros bombázó volt. Ez a harc volt a jelenlegi háború legnagyobb légi csatája és a német légi hadsereg kiváló győzelme. Ez a szám még nem tekinthető véglegesnek. Az Angliában állomásozó észak-amerikai légi kötelek kerekén 1300 katonája vesztett el a keddi légi harcokban. Sokan a kigyulladt gépekben égtek el akik pedig ejtőernyővel kigyúrtak, azok hadifogságba jutottak. (MTI)

Amszterdam, jan. 12. (NTI) Philip Grune, az Evening Star-nak, az amerikai parancsnoknál lévő tudósítója január 11-én a

német terület felett lefolyt légi csatáról azt írja, hogy az amerikai veszteségei valószínűleg nagyok, mert a németek olyan erős ellenállást tanúsítottak, mint amilyenre hetek óta nem volt példa. (MTI)

Behívások Finnországban

Helsinki, január 12. (MTI) Finnországban az 1926 január 1. és június 30. napja között született ifjakat katonai szolgálatra hívják be.

TOKES FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

Legűbb jelentés a keleti harcokról

Berlin, jan. 12. (Interinf) A harcok súlypontja január 11-én is a keleti arcvonal déli szakaszára esett, ahol a bolsevisták új erők harcbevételével folytatják téli hadjáratukat. A bolsevista áttörési kísérleteket legtöbb esetben német ellenállásokkal sikerült ismét megbiúsítani valamennyi szakaszon.

A középső részen Vitebszk térségében megjelentek a harcok. A német ellentámadás itt is érzékeny veszteségeket okozott a bolsevistáknak.

A Pripjet mocsarak környékén heves harcok alakultak ki, több támadáson kiépített és védett helységeket. A bolsevisták köteleknek kíméletlen

harcbevételével igyekeznek felmorzsolni a német megszálló csapatokat. Támadásaikat azonban feltartóztatták az ellenséges kötelek súlyos veszteségeket szenvedtek. Ott, ahol egyes támaszpontokat fel kellett adni, a német csapatok valamennyi fegyverük megmentésével vonultak vissza. Vitebszktől délkeletre az egyik régebbi betörési helyről a bolsevisták támadást intéztek német vonalak ellen, amelyek azonban összeomlottak. Német tartalékalakulatok ezen a szakaszon meglepő támadással visszahódították a bolsevistáktól néhány helységet. Az itt lefolyt harcokban 57 szovjet páncélos semmisült meg. (MTI)

Csakmak török tábornagy nyugalmába vonult

Ankara, január 12. (MTI) A Török Távirati Iroda hivatalosan jelent: Fevzi Cakmak tábornagy, a török vezérkar főnöke, miután elérte a korhatárt, nyugalmába

vonult. Utódja Kazim Orbaj tábornok az eddigi helyettes vezérkari főnök.

Újabb légitámadás Szófia ellen

Algir, jan. 12. (Bud. Tud.) Míg az amerikai légi haderő hétfőn nappali támadást intézett Szófia ellen, kedde virradó éjszaka a szövetséges repülőeszközök újabb megjelentek a bolgár főváros felett. Más angol-szász kötelek bombázták Skopje jugoszláviai fontos vasúti csomópontot és San Benedetto adriai kikötőt.

A szövetséges tengeri haderő parancsnoksága jelenti, hogy január 7-ről 8-ra virradó éjszaka a szövetséges rombolók adriai kikötőket bombáztak, elsősorban Porto Civita Nova kikötőjét és Ancona pályaudvarát. Január 7-én a szövetséges flotta San Benedetto kikötőjét vette tűz alá. Szófia, jan. 12. (NTI) A Szófia ellen intézett angol-amerikai légitámadásról a következő hivatalos közlést adták ki:

Január 10-én az ellenség légitámadást intézett a bolgár főváros ellen. A támadás a főváros központját és a lakónegyedeket sújtotta. Lakóházak, kórházak, templomok, iskolák stb. pusztultak el. Ezenkívül eltaláltak egyes követségeket. A polgári lakosság körében számos áldozat volt. (MTI)

Szófia, jan. 12. A belügyminiszterium államtitkára rendeletben megengedte az összes motoros közlekedési eszközök igénybevételét a Szófiából távozók használatára.

Egy másik rendeletben megtiltotta a fővárosba való utazást.

A harmadik rendeletben a belügyi államtitkár felhívta a Szófia környéki városok polgárait az összes pékek és gépkocsivezetők polgári mozgósítására. (MTI)

Jajcet visszafoglalták a partizánoktól

Zágráb, január 12. Hivatalos helyről közlik: Német és horvát tisztogató egységek a banjalukai támadást végrehajtó partizánok üldözése során bevonultak Jajce városába. Jajce a partizán kormány és partizán parlament székhelye volt. A felkelők politikai vezetősége a hegyekbe menekült. A város elfoglalása nagy veszteséget jelent a partizánoknak. A tisztogatási akció egyéb-

ként már Jajcén túl Vazar Vakufig és Krupaig haladt előre. Ezen a területen a partizánok az utolsó napokban 451 halottat és 169 foglyot vesztek. Összesen 150000 fős sor ezeken kívül Ivanecnél Zágrábtól északra, és Daruvárnál itt 48 partizánt öltek meg. Goszpićban egy nagyobb partizán csoport megadta magát és fegyvert beszállította. (MTI)

Washingtonban beterveztették a kötelező munkaszolgálatról szóló javaslatot

Bern, jan. 12. (NTI) Az Exchange jelenti Washingtonból: Az amerikai kongresszus mindkét háza elé terjesztették a kötelező munkaszolgálat bevezetéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet Roosevelt már bejelentett. A törvényjavaslat szerint minden 18-54 év közötti férfi és 18-49 év közötti nő kötelezően bizonyos kivétellel munkaszolgálatra. Mindenki szabadon dönthet

afelől, hogy csatlakozni kíván-e a szakszervezetekhez, vagy sem. Washingtonból eredő jelentés szerint Roosevelt elnöknek a munkakötelezettség törvénybeiktatásáról szóló üzenetét a kongresszus tagjai kedvezőtlenül fogadták. Hívósen fogadták a munkakötelezettségről szóló törvény bejelentését is a gazdasági szakszervezetek körében. (MTI)

Gibraltárban kivégeztek két spanyol állampolgárt

Gibraltár, január 12. (Bud. Tud.) Gibraltárban kedden kivégezték a 23 éves Luis Lopez Gordon Guenca és a 19 éves Jose Martin Munoz spanyol állampolgárokat, miután kegyelmi kérvényüket elutasították.

Gordon egy délspanyolországi szervezet megbízásából Gibraltárban szabotázs-cselekményeket akart elkövetni. A spanyolországi csoport egy ügynöke bombákat

csempészt át a határon, amelyeket Gordon vett át, hogy azokat későbbi utasítás szerint használja fel. Letartóztatása után bombákat találtak nála, amelyek saját bevallása szerint rombolásra akart felhasználni. Munoz, aki a napokban jött át Spanyolországból Gibraltárba, régebben hajójavító-műhelyben dolgozott. Egy La Linea-ban élő ügynöktől bombákat vett át, amelyekkel benzintartályt, robantott fel, még egy másik bombát is találtak nála, amelyet szintén szabotázsra akart felhasználni.

DEBRECZEN 2. OLDAL 1944 I. 13.

Oroszország nagy területeit éhínség fenyegeti

Zürich, január 12. (MTI) A „Neue Zürcher Zeitung” jelenti: A szovjet sajtó közleményeiből kitűnik, hogy bár a múlt évben kielégítő volt a termés, Oroszország nagy területeit éhínség fenyegeti. Ennek oka a munkaerő hiányában keresendő, mert a természet nem tudták idejében betakarítani és beszállítani.

Növelik a szovjetországi lengyel sereget

Stockholm, január 12. (NST) A svédországi kommunista párt szócsöve, a „Ny Dag” azt írja Moskvából, hogy az orosz vezetés alatt álló szovjetországi lengyel hadsereget állandóan bővítik. Eddig két gyaloghadosztályt, egy-egy kisebb páncélos és tüzérségi köteléket, valamint egy különleges alakulatot képztek ki. További kötelek kiképzése folyik. Az első vadászpilótaered, amely kizárólag lengyelekből áll, most fejezi be kiképzését.

Badoglio-repülőik támadása

Róma, jan. 12. (TP) Az északolaszországi Reggio Emilia ellen január 8-án intézett légitámadás alkalmával hat amerikai bombázó lőtték le. Az ejtőernyővel menekülő legényekben a Badoglio-hadsereg két repülő-tisztjét és egy katonáját is elfedezték. Ezeknek az olaszoknak marsalljuk parancsára részt kellett venniük egy olasz város bombázásában. Az egyik katona a megtámadott város környékéről származik.

Croce lapját betiltották

Zürich, jan. 12. (MTI) Chiasso-ból jelenti: a bari rádió megerősíti azt a hírt, amely szerint a szövetséges hatóságok betiltották Benedetto Croce folyóiratának a La Criticanak a megjelenését. A Laterza kiadóvallalat, amely a folyóiratot kiadta, megszüntette működését. A bari rádió említést tett Makar londoni tanár tiltakozó iratáról, amelyben felszólítja Anglia valamennyi íróját és bölcsejét, hogy tiltakozzanak Croce folyóiratának betiltása miatt.

Görögországban is partizán-kormányt szervez a Szovjet?

Ankara, január 12. Ankarai görög diplomáciai körökből származó értesülések szerint a Kairóban működő görög emigrációs kormány olyan értesítéseket kapott, hogy a szovjetkormány ugyanúgy, mint délszláv területen, most Görögország területén is, partizánkormányt akar szervezni a belső görög ellenállás fokozása érdekében. A partizán-kormány fejevé Fvolos egyetemi tanárt szemelték ki. A Fvolos-kormány megalakulása után Moszkva meg akarja vonni elismerését György görög király emigrációs kormányától.

Lisszabon, január 12. Az angol hírszolgálati iroda közli: A londoni görög kormány alaptalanul minősítette azokat a jelentéseket, amelyek szerint a görögországi nemzeti felszabadító arcvonal Moszkva támogatásával követni akarja Tito példáját és külön kormányt akar alakítani Görögországban.

Helsinki, január 12. (MTI): Finnországban 1943-ban tíz magyar filmet mutattak be. Az 1944 évi program igen kedvező lesz, miután az egyik helsinki filmgyárban sorozatosan csak magyar filmek kerülnek bemutatásra a fővárosban.

Az olaszországi harcok

Genf, jan. 12. (NTI) A Daily Mailnek az 5. hadsereghez küldött tudósítója az olaszországi katonai helyzetről szóló cikkében megállapítja, hogy az amerikaiak centiméterenként napról-napra fáradságosabban dolgozzák magukat tovább előre a Róma felé vezető úton. A mostani téli időben a harcok keser-

vesek és kemények, az eredmények pedig olyan csekélyek, hogy alig lehet valamit észrevenni. Két nap kellett ahhoz, hogy egy olyan kis helyet, mint San Vittore, megsztítsanak az ellenségtől. Ebből minden angol elképzelheti, milyen lassan megy minden. (MTI)

A román belügyminiszter megtiltotta a Bukarestbe való költözést

Bukarest, január 12. (Bud. Tud.) A belügyminiszterium rendelete értelmében további indoklásig tilos az ország bármely részéről Bukarestbe való költözés. A rendelet alól csupán a szolgálati érdekből Bukarestbe helyezett

köztisztviselők, valamint azok a személyek képeznek kivételt, akik nemzetgazdasági szempontból Bukarestbe való költözése szükséges. Ezt a jelleget a nemzetgazdasági miniszterium állapítja meg.

Péter jugoszláv király főparancsnok akar lenni?

Stockholm, január 12. (TP): A Day Telegraph azt jelenti, hogy ezidőszerezt azon fáradoznak, hogy Péter királyt megtegyék Tito és Mihajlović bandák főparancsnokává. A lap jelentése sze-

rint Pétert és a vágytól, hogy tárgyalásokat kezdhessen Titoval. Egyúttal azonban kételkedik a lap afelől, hogy ez a terv Tito jóváhagyására számíthatna.

Benes Edennél

London, január 12. Az Exchange Telegraph jelenti, hogy Benes Moskvából való visszatérte óta nem találkozott lengyel személyiségekkel. Londoni csehszlovák körökben kijelentették, hogy Benes nem kapott a Kremlettől megbízást arra, hogy a lengyel emigr-

rás kormányának valamilyen javaslatot tegyen. Benes, akit a múlt héten Edecs külügyminiszter fogadott, tegnap este a csehszlovák minisztertanácsban beszámolt tárgyalásainak eredményéről. (Bud. Tud.)

A Poglavnik végérvényesen Horvátország államfője

Zágráb, január 12. Mandies, a horvát kormány elnöke az újévi fogadások során beszédet mondott. A többi között kifejtette benn, hogy Badoglio árulása és a dalmát tengerepart bekebelezése után a designált király, egy idegen vérből származó trónörökös elvesztette igényét a horvát királyi trónra. Ezzel a történelmi jelentő-

szerű eseménnyel végérvényesen rendeződött a Poglavnik jogpolitikai helyzete, amennyiben törvényesen életfogytiglan a horvát állam szuverén államfője lett. További következményként — mondotta a miniszterelnök — törvényes kormányt alakított a miniszterelnökkel az élen. (MTI)

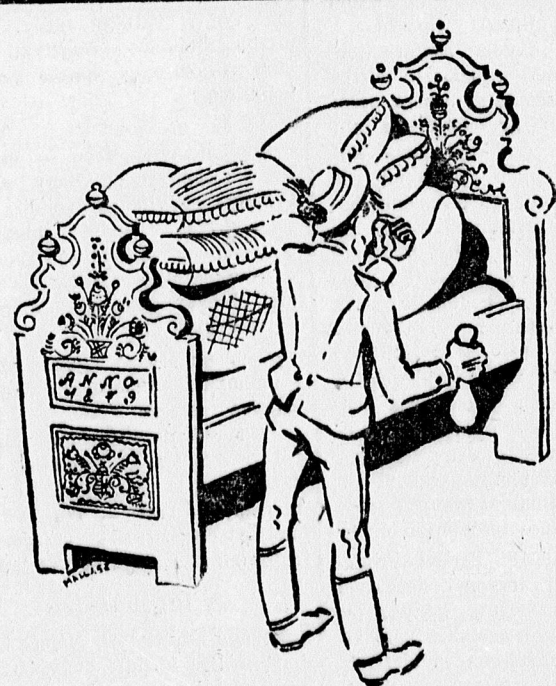
A londoni lengyel kormány két ülést tartott

Lisszabon, január 12. Min a brit hírszolgálat Londonból jelenti: A lengyel kormány szerdán két újabb ülést tartott. Azt hiszik, hogy len-

gyel részről 24 órán belül közölni fogják a hivatalos lengyel álláspontot a határkérdésről szóló orosz nyilatkozattal kapcsolatban.

Földbirtokot adományozott a kalocsai érsek a papnevelő intézetnek és azt kibérlőkre alakították át. E célból az érseki javadalomhoz tartozó Harta-pusztát kihasították az érseki uradalomból és mint célvagyont a kalocsai ér-

s ki papnevelő intézet részére elkülönítették. A kibérlőkké alakítás folyamán pedig a birtokkibérlés nemcsak a papnevelés ügyét szolgálja, hanem szociális célokat is: kisembereknek földhöz való juttatását.

Vedd elő a jobbik eszedet
HELYEZD PÉNZEDET
BÚZAKÖTVÉNYBE

GYAPJU VATELIN
érkezett, míg a készlet tart
szívesen állunk rendelkezé-
sére
Rozs Klára
és
Mikó Margit
posztókereskedők.
D'genfeld tér 11.

MINDEN
igénynek megfelelő bútorendezést tervek szerint készít
Szabó József asztalosmester
Kész
háló, kombinált szobák, konyhaberendezések, ebédlőasztalok és székek a bútorendezésben kaphatók. Csapó-utca 33. Iparostanonciskola épület. — Gyermekágy ismét kapható.

Az öngyilkos Cavallero tábornagy emlékiratai döntötték el gróf Ciano és társai sorsát

Veronai jelentés szerint a fasiszta nagytanács tagjai ügyesen tartott tárgyalás központjában Cavallero tábornagy emlékiratának felolvasása előtt, amelyben a maga tetteit és a július 25-iki államcsíny előzményeit ismertette. Cavallero tábornagy, aki szeptember közepén öngyilkos lett, feljegyzésében leírja, hogy 1942 november hónapja óta vette szemügyre a Duce utódlásának lehetőségét. Avégből, hogy erre az esetre a királynak új kormány meghívását megkonnyítsák, több ülést tartottak, amelyeken Badoglio ismerték fel az utódlásra legalkalmasabb személyiséget. Amikor Cavallero 1942 december hónapban a nagyvezérkar vezetéséről kénytelen volt lemondani, *„márban is foglalkozott ezekkel az ügyekkel. Terveiről beszélt a trónörökös parancsörtszítjével is, aki biztosította, hogy eszméi magas hely elé kerülnek.*

„Szicília elestekor Cavallero terve határozottabb alakot öltött és úgy szökött, hogy a király vonja meg a Ducetól a hadvezetést, ami által ismét önmaga venné át a katonai hatalmi kört. A dolgok további része azután magától jönne. Az új kormányt közből Badoglio venné át. A közbeeső időben Cavallero élénk tevékenységet fejtett ki tervei érdekében több magasállású tisztviselőnél és több szenátornál. Ennek folyamán egy nagyiparos keszkek nyilatkozott, hogy több mint százmillió lírát bocsát rendelkezésre. Cavalleronak továbbá megbeszélései voltak Ambrosio és Badoglio tábornokokkal és ennek során elhatározták, hogy a célt alkotmányos úton, vagyis a fasiszta nagytanácsnál való átadásra kell megvalósítani.”

Ciano gróf azt vallotta, hogy a legtávolabbról sem gondolt arra, mintha Grandi napirendje olyasmire vezethetne, ami nem volna lényeges előfeltétele szélesebb nemzeti tömbnek, a legszorosabb kapcsolatban a fasiszmuskal. A továbbiakban Ciano gróf elmondta, hogy felkereste Badogliót és utólevéleket kért a maga és családja részére. Badoglio erre kijelentette neki, hogy a király azt kívánja, tartsa meg a szentségi nagykövetséget, különben is minden eshetőségre védelemben fog részesülni.

Az ügyész kérdésére Ciano gróf a fasiszta nagytanács ülésének előzményéről szólva, kijelentette, hogy már Bottai házában olvastott egy napirendet, amely, igaz nem felelt meg a nagytanácsor benyújtott határozati javaslatnak; amikor azután Grandival a képviselőházban találkozott, látta a hiteltel szöveget. Ha a Duce őt az ülés előtt meghívta volna, akkor közölné volna vele a dolgok állását, *„amióta már nem volt külügyminiszter, nem volt több lehetősége arra, hogy könnyen a kormányfő elé jusson. Ciano megerősítette, hogy a Grandi-féle napirendi javaslatot már a nagytanács ülése előtt aláírta.*

„Pareschi vádlott kijelentette, hogy az olasz parancsnoki állásoknál észlelhető passzívitas, amelyről a Duce a nagytanács előtt a helyzet ismertetése során beszélt, őt egyáltalában nem lepte meg, mert ő mint földművelésügyi miniszter a maga munkakörében belül ennek sok bizonyítékát tapasztalta. Pareschi továbbá megerősítette, hogy a Duce hangsúlyozta a Grandi-féle napirendi javaslat időszerűségét, utalva a súlyos katonai helyzetre. Az éjszakai ülés má-

sodik részében Grandi és Bottai a belpolitikai helyzetről beszélt és ezzel kapcsolatban a Duce ismét megemlítette azokat a nehézségeket, amelyeket a parancsnoki helyeken lévő olasz hivatalos tényezők okoznak.

Cianetti ismertette azokat a tapasztalatokat, amelyeket albániai frontarcos korában szerzett. Ugyanezt tapasztalta Pantellerián, Szicilián és különösen Augustában. Grandi napirendi javaslatának első részéről ennek olvasásakor igen jó benyomást szerzett. A második részt *„ártatlan riasztó lővésnek”* gondolta. Mégis megbecsülhetetlen naivitás volt tőle, hogy amikor Grandihoz kérdést intézett, megelégedett annak kiterő válaszával. A fasiszta nagytanács ülésén Mussolini — miként Cianetti jó emlékezőtehetségére utalva, közli — kijelentette, hogy Grandi napirendi javaslata kétirányú problémát vet fel: vagy elfogadják azt a király és akkor külön-

„Fejetekei Olaszország történelmének ítélszékére elő dobom”

A tanúhallgatások után az államügyész vadbeszede következik. Az ügyész a savoiai uralkodónak vádolta az értelem szerzőségről és azt fejtette, hogy az uralkodó közvetlenül választotta ki Cavallero tábornagyot, aki azután a maga személyében Badogliót ajánlotta. Miután katonai államcsíny nem tudtak volna végrehajtani, abban állapodtak meg, hogy *„vezető fasiszta személyiségeket”* dolgozzanak meg.

Az államügyész a továbbiakban azt hangoztatta, hogy a vádlottak padján nincs jelen valamilyen fővádlott, majd rámutatott arra, hogy az államcsíny terve Grandi határozati javaslatában érte el telponitját. A katonai államcsíny helyett az alkotmányos utat választották és így hajtották végre a politikai államcsínyt. A katonai helyzet

Mussolini kiszabadulása után már nem fogadta Ciano

Berlin, jan. 12. (NST) A veronai ítélet meglepetésszerűen érte a német közvéleményt. A főtárgyalásról csak politikai körökben tudtak, míg a sajtó nem emlékezett meg róla.

Most vált csak közismertté az is, hogy Ciano gróf Badoglio tábornagy fegyverletétele után né-

Két pap és öt elítélt a síralombházban

Róma, jan. 12. (Interinf) A fasiszta nagytanács halálraírtait tagjainak kivégzéséről a római rádió közli még, hogy két lelkes az egész éjszakát az elítéltek mellett töltötte, hogy előkészítse őket utolsó óráikra. Korán reg-

Német újítás a légiriadóknál: „előzetes lefújás”

A német légharítás a közel-műltben új riadójelet, illetve lefújójelet vezetett be, az úgynevezett „Vorentwarnung”-ot. Az új jeleiről a Berliner Börsenzeitung január 10-i száma a következőket írja:

Légiriadó után a szirénás felszabadító jel eddig csak akkor következett be, amikor az ellenséges repülőgépek elrepülését végleg megállapították. Ezáltal részben késédelmissé vált a kellő időben megindítandó kárlelküzdés és a gazdasági forgalmi élet újra felvétele. Ezért a jövőben, mikor az ellenséges repülőgépek tömege már elvonulóban van, Németországban előzetes riadólefújás „Vorentwarnung” fog felhangzani.

Ez az akusztikai jel azonos a német „nyilvános légveszély figyelmeztető” jelével, vagyis háromszoros magas, kitarított sziré-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1944. I. 13.

böző kérdések merülnek fel „köztük az ő személyes problémája is”; ha pedig a király a napirendi javaslatot nem fogadja el, akkor másnemű problémák merülnek fel. Cianetti továbbá kijelentette, hogy a nagytanácsban mondott beszédében bírálta a sajtót és a vezérkart, amely *„a verecség irányában dolgozik.”* Egyebeknél tíz órával az ülés után a Duce-nak levelet írt, amelyben elismerte, hogy a Grandi-féle határozati javaslat aláírásával súlyos tévedést követett el és miniszteri tarcáját rendelkezésre bocsátotta.

Scorza volt párttitkár arról a benyomásról számolt be, hogy a Grandi-féle napirend a Duce eleni összeesküvés előkészítését jelenti. Frattari, a mezőgazdák fasiszta szövetségének volt elnöke kijelentette: az volt az érzése, hogy *„azon az ülésen a helyzetet a fejetejére akarják állítani.”*

Valamennyi többi tanu is megerősítette, hogy a Duce a fasiszta nagytanács tagjainak maradvékitalanul megmagyarázta felelősségüket.

súlyosságára való hivatkozással keresztülviték Mussolininál a nagytanács összehívását s itt szavazták meg a szóbanforgó határozati javaslatot.

Az ügyész a következő szavakkal fejezte be vadbeszédét: *„Fejetekei tehát Olaszország történelmének ítélszékére elő dobom még akkor is, ha ezért saját fejemmel kellene megfizetnem.”*

A 19 vádlott védelmében hét ügyvéd szólalt fel. Valamennyien azt hangoztatták, hogy nem lehet egy kalap alá venni az összes vádlottak bűnösségét, mert nem mindegyik egyformán bűnös. Gróf Ciano védője utalt a szoros családi kapcsolatokra is védelem és Mussolini között.

A védőbeszédet elhangzása után egyik vádlott sem szólalt fel többé az utolsó szó jogán.

hány napig Dél-Németországban tartózkodott s amikor a kiszabadított Mussolini is odaérkezett. kihallgatást kért tőle, amelyet azonban hirtelen nem kapott meg. Kévséssel utóbb gróf Ciano visszatért Olaszországba, ahol a rendőrség letartóztatta.

gel az elítélteket kivételek a Dei Scalzi-börtönből és a kivégzés helyére vitték őket. Az elítéltek a két lelkesrel éhmondatták utolsó imájukat s azután megtörtént kivégzésük. (MTI)

nahang egy-egy percnyi tartamában Az előzetes lefújás állapotában még előfordulhat, hogy egyes bombák lehullanak és hogy a légelhárítás tüzel. Általános riadószert magatartás a lakosság számára ilyen „Vorentwarnung” esetében már nem kötelező. Az önvédelmi erőnek a már légiriadó alatt kötelező körütaikon kívül legkésőbb erre az új jelre teljes erővel fel kell venniük a kárlelküzdés munkáját.

„Előzetes lefújás” esetén nappal a nyilvános forgalom és a gazdasági élet rögtön úgy megy tovább, mint „nyilvános légiveszély” jelzés esetén. Sötétség idején az elektromos üzemű forgalmi eszközök csak a végleges lefújásnál (egyperces, magas, kitarított hang) indulhatnak meg.

Mindenféle nyilvános gyűlés — vagy gyülekezés (mozik, szín-

házak stb) beleszámlálással) csak a végleges lefújás után folytat-

hatók. Az előtétitől rendezkedéseket feltétlenül meg kell tartani.

Ujabb vasuti katasztrófa Spanyolországban

96 halott és 100 sebesült

Vichy, jan. 12. (NTI) A keddre virradó éjszaka — mint Spanyolországból jelentik — Spanyolországban újabb súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Az Avila tartományban fekvő Arevalo falu közelében a Madridból este elindult gyorsvonat San Sebastian elhagyva összeütközött egy személyvonattal, amely Közép-Spanyolország felé haladt. Az összeütközés következtében

több III. osztályú kocsit összetört. A szerencsétlenség éjjel után 2 órakor történt.

Nyomban mentőküldönitményeket küldtek a szerencsétlenség színhelyére. A roncsok közül 96 halottat, továbbá több mint 100 részben súlyosan megsebesült utast szedtek ki. Azt hiszik, hogy a szerencsétlenséget a gyorsvonat fékjének elromlása okozta. (MTI)

Salgótarjánba helyezték át Máramarossziget polgármesterét

Máramarossziget, jan. 12. A belügyminiszter dr. Rátky Bélát, Máramarossziget megyei város polgármesterét közszolgálati érdekből hasonló minőségben Salgótarján megyei városba helyezte át.

Máramarossziget képviselőtestületének közgyűlése tegnap búcsúztatta a távozó polgármestert ünnepélyes keretek között. A város új polgármesterét a belügyminiszter még nem nevezte ki.

Kegyelmet kapott az első halálra ítélt olasz lelkész

Róma, január 12. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: A német véderő olaszországi meghatalmazott tábornoka a karácsonyi ünnepekre való tekintettel megkegyelmezett Mario Benigni papasságú lelkésznek, akit a német haditörvényszék partizánok támogatása és tiltott fegyverviselés miatt kétszeresen halálra ítélt. Ez volt az első halálos ítélet, amely olasz lelkészre szemben elhangzott. Az ítélet most mégsem került végrehajtásra, mert kegyelmi úton tízévi börtönrre változtatták.

Dr Erdős József kinevezése a Kúria ügyvédi tanácsába

Az igazságügyminiszter a m. kir. Kúria ügyvédi tanácsának ügyvédtagjává az 1944. évi január hó 1-ől kezdődő háromévi időszakra dr. Erdős József debreceni ügyvédet kinevezte.

Üzenetek a frontról

Török József tizedes a H. 813. tábori postaszámra megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi Debrecenbe és Földesre szüleinek és testvéreinek. Testvérelével találkozott.

Toma Sándor szakaszvezető a B. 500. tábori postaszámra üzeni Debrecenben lakó szüleinek, rokonainak és ismerőseinek, hogy jól van, nincs semmi baja. Sok levelet vár és kedves mindnyájukat szeretettel csókolja.

Molnár Mihály szakaszvezető rendeltetési helyéről szüleinek, rokonainak és Germán Irénkének megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi. Kéri, hogy gyakrabban írjanak.

Nagy Erzsébet vöröskereszt testvér rendeltetési helyéről rokonainak és ismerőseinek megnyugtató üzenetet küldi. Sok levelet vár és hozzátartozóit sokszor csókolja.

G. Szabó Ferenc örvetető megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi Hajduböszörményben lakó szüleinek, testvéreinek és rokonainak. Szabadságra nem sorára hazaérkezik.

Bakos Károly örvetető a Z. tábori postaszámra Budapestre és Debrecenben lakó hozzátartóknak üzeni, hogy ne aggódjanak érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van. Szerető csókjait küldi.

Somoskői Tibor karp. tizedes a C. 220. tábori postaszámra hozzátartozóinak megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi. A csomagot köszönettel megkapta és kéri, hogy gyakrabban írjanak.

Zsadányi Sándor örvetető rendeltetési helyéről feleségének, gyermekeinek, szüleinek, rokonainak és ismerőseinek megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi.

Leltározás címén nem lehet az üzletet zárva tartani

A kereskedelem részéről kérdést intéztek a kereskedelmi miniszterhez, engedélyezze, hogy leltározás címén egyes üzletek meghatározott ideig — leltározás tartamára — zárva maradhassanak. Egyes cégek 2-4 napos, nagyobb cégek 10-14 napos leltározási árusítási szünetre kértek engedélyt. A kereskedelmi miniszter azonban az erre vonatkozó kérelmeket elutasította, mert az új záróra rendelkezés és a hétfői egésznapos zárva tartás mellett az üzletek már amúgy is korlátozott ideig állanak a vevőközönség rendelkezésére. Ennek következtében a kereskedések leltározási szünetet nem tarthatnak, hanem a leltározási munkákat vagy a rendes nyitvatartási idő alatt, vagy azok kivül kényszerülnek elvégezni.

Smuts beszéde

Lisszabon, jan. 12. Az angol hírszolgálati iroda pretorlai jelentése szerint Smuts tábornok, a transvaali Egyesült Párt, válasszmánya előtt mondott beszédében a többek között a következő kijelentéseket tette: Ha csak nem következik be valami előre nem látható dolog és nem követünk el valami kiszámíthatatlan baklövést, ez az év lesz ama döntéseknek az esztendeje, amelyek nemcsak Dél-Afrikának, hanem az egész világnak a sorsát az eljövendő nemzedékei irányítani fogják. Smuts tábornok angliai látogatásáról kijelentette, hogy farszto volt Churchill őhája volt, hogy Angliába menjen és vegyen részt a megbeszéléseken. Két hónapot töltött el politikai és más tervezetésekkal, amelyeket éppen úgy fontosaknak tart, mint a hadvezetést. (MTI)

— Mi újság a borpiacon? A borpiacon a kereskedők árdeklaráse élénk, a kereslet kielégítésére is talál. Az Alföldön a kisebb termelők az pince 30-32 pengő, áron a nagyobb termelők 35-34 pengő áron adták el a bort hektliterenként.

Vendéglősök korcsmárosok szükségleteiket legolcsóbban

Pótor László

bornagykereskedőnél szerezhetik be

Hatvan-u. 35. Tel. 32-71.

Ne rejtse véka alá pengőjét...

Vásároljon búzakötvényt!

**Hankiss János
államtitkár előadása a
magyarság küldetéséről**

Hankiss János kul uszállamtitkár az Északkeletmagyarországi Közművelődési Egyesület meghívására Ungvárra látogatott el, ahol „Európa és a magyarság” címen előadást tartott. Hangzottatta, hogy a magyarság missziója; más nemzet nem tudta volna elvégezni. A magyarság missziója kettős. Katonai: a nyugati civilizáció keleti végvárainak védelme. Műveltségi: a Dunamedence népei számára nekik egyedül megfelelő európaiság kitermelése.

A magyarság érdeme, hogy ebben a kettős misszióban ma már azok a testvéreink is részt vehetnek, amelyek a Gondviselés rendelkezése folytán együtt élnek velünk. A költő intése: „A nagyvilágon e kívül nincsen számodra hely”, minkább szól a velünk együttélő népekhez, amelyek csak elmerüléssel, megsemmisüléssel vagy teljesen eljelentéktelenedéssel, ha a végzett csodorná őket túlné és kiszakítaná a mi közös európaiságunk életét adó egységéből.

**Feitaláltak
a fűthető ruhát**

Egy svájci gyár megvalósította a régi ötlet és valóban fűthető ruhákat hozott forgalomba.

A fűthető ruhát, „thermo-flex”-nek hívják és Imhof professzor ervezte. A gyár reméli, hogy Imhof nevét a fűthető ruha legálabb annyira népszerűvé teszi, mint Jäger professzort a róla elnevezett trikonadrág. Különösen betegeknél részére fontos, a thermo-flex-ruha, de a mai fűtési viszonyok mellett, mint a gyár reklámja hirdeti, mindenkinek jól jön, tekintettel arra, hogy ebben a ruhában 6-8 fokos szobahőmérséklet mellett is nyugodtan lehet dolgozni. Svájcban az új találmány nagy népszerűségnek örvend és főleg tisztviselők körében erősen vásárolják.

A thermo-flex-ruhák titka a következő: Egy miniatűr transzformátor a rendes villanyáramot körülbelül 20 volt erősségűre csökkenti és ezt a csökkentett erősségű áramot a ruha bélésébe bevarrt vékony finom drótszalakba vezetik. Így a hivatalnok az íróasztalnál a rosszul fűtött íróhelyiségben is állandó kellemes melegben dolgozik. Természetesen ugyanígy használhatják ipari üzemekben is olyan munkások, akiknek ülő munkájuk van, vagy otthon a mai rosszul fűtött lakásokban.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön: **Angyalt vettem feleségül**, A) bérlet.
Pénteken: **A Manderley-ház** asszonya. Munkáselőadás.
Szombaton délután: **Déryné**. Filles helyárok.
Szombaton este: **Tábornokné**. Bordy Bella és U. Kovács Terus fellépésével.
Vasárnap délután: **Fekete Péter**.
Vasárnap este: **János vitéz**. — Bérletszűnet.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Tel. 25-45 Igazgató B. Unger István
Előadások a u. t. 4. este 7-8-kor

Csütörtökön A) bérben:
B. UNGER ISTVÁN
fellépésével

**ANGYALT
VETTEM
FELESÉGÜL**

Szombaton este vendég-
szerepel:
BORDY BELLA

**Módosították az orvostudományi
szigorlatok szabályait**

A hivatalos lap mai számában rendelet jelent meg arról, hogy a tudományegyetemek orvostudományi karán az első orvosi szigorlatot az eddigi rendelkezésektől eltérően meg lehet osztani akként, hogy a jövedelmező szabályszerű harmadik félév elvégzése után a ne-

gyedik félév elején a vegytanból és a természetantból, a szabályszerű negyedik félév elvégzése után pedig az első szigorlat többi tárgyaiból tesz szigorlatot. Ez utóbbiakból csak akkor bocsátják szigorlatra a hallgatót, ha a szigorlat első részét sikerrel letette.

**Már a folyó év elejétől
kamatot hoz a búzakötvény**

A mai háborús gazdálkodás mellett a társadalom minden rétegében adódnak pénzügyesleg, amiket a gazda, az iparos, a kereskedő vagy a tisztviselő megfelelő áru hiányában nem tud felhasználni.

Az ilyen felesleges tőkék számára legelőnyösebb befektetés a búzakötvény, amely már ez év február elsejétől három százalékkal kamatozik és a kamatot évente kétszer, féléves időszakonként fizeti ki az állam.

A kötvények visszaváltása a

jövő év februárjában kezdődik és 25 éven keresztül tart évenkénti sorsolással. A visszafizetésre ki-sorsolt kötvényeket és az esedékesse vált szelvényeket mindenféle adó, illeték, bélyeg vagy más közteher levonása nélkül váltják be. A kötvény tulajdonosa mindig számolhat azzal, hogy a kötvényeket üzleti biztosítésként és bányapénzüli is elfogadják és a tőzsdén jegyzik s így ezek bármikor értékesíthetők és úrra pénzre válthatók.

„Emeljétek szót Magyarország mellett”

Ravasz László üzenete a tengerentúli magyaroknak

Ravasz László dr református püspök hosszabb rádióüzenetet intézett a tengerentúli magyarsághoz és abban egyebek közt elmondotta, hogy a világháború nagy megpróbáltatások elé állít és rendkívüli áldozatokat követel mindnyájunktól. Nem panaszokunk, nem zúgolódunk, hanem álljuk a próbát. Azokat, akiket ezen rettenetes idők súlya összeroppantott, vagy földrevert, még nagyobb szeretettel és gyöngédséggel vesszük körül. A magyar mindig nagy volt a tűrésben és olyan időkben élünk, hogy ebben önmagát kell majd felülmúlnia.

Nemcsak türeink azonban, hanem várunk is. Tudjuk azt, hogy ez a világválság ideig tartó csapás az emberiségnek. El kell múlnia, mint a zivatarnak, az árvíznek és a földrengésnek. Várjuk a boldog napot, mikor ismét elke-

dődhetik az építómunka. Isten fegyverére és parancsaira figyelve keressük útját-módját, hogyan építhetünk fel egy jobb és boldogabb világot és abban egy testben és lélekben különb Magyarországot. Szívünket igyekszünk tisztántartani s megőrizni a gyűlölet nagy kísértésétől.

S mit várunk tőletek? — mondotta befejezésül Ravasz László. — Gondoljatok szeretettel elhagyott hazátokra, Bizatok bennünk: az itthoniak semmi olyat el nem követnek, amíg a künnlétőknek szegénylők kell magukat. Ha ezzel ellenkező hír járja felétek, tudjátok meg, hogy rágalom kóhoja a magyar ügy elgáncsolására. Mindenütt, ahol szavakatok meghallgatják és bizonyítástelteknek hitelt adnak, emeljétek szót Magyarország mellett!

**„ORTE-ország
gyarmatain”**

Dr Nyireő István vitelttképes előadása Borszékéről és Balatonboglárról

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya rendezésében tegnap délután a Déri-múzeum előadótermét teljesen megtöltő közönség előtt dr Nyireő István egyetemi magántanár, az egyetemi könyvtár igazgatója vitelttképes előadást tartott Borszékéről és Balatonboglárról.

Az előadót Jakucs István üdvözölte, hangoztatván az MTE célját az előadások rendezésével; hazánk szép tájait bemutatni s így az utazási nehézségek miatt elmaradó nagyobb túsák helyett mintegy „póttúsákat”, „túrapiótlókat” adni a turistáknak, akiknek utánpótlásáról is ezúton akarnak gondoskodni, a szép tájak láttán bizonyára egyre többekben éled fel a kedv a turistakodásra.

Dr Nyireő István közvetlen hangú, szellemes előadásában vezette végig hallgatóit Borszék és Boglár gyönyörű vidékein. A kirándulások „támaszpontja” az ORTE üdülőháza volt mindkét helyen, „ORTE-ország” gyarmaiának” nevezte őket, ahol ORTE-ország fővárosából, Debrecenből

igen sokan fordultak meg. Szavait szebbnél szebb színes képekkel kísérte. Dr Nyireő pompás felvételei újból bizonygatták ki-tünő fényképezőképességeinek.

**Lopott pénzből rendezett
szíveszteri mulatságot**

Tóth Mihályné nádudvari lakos Seregélyes-utcai lakására betört ismeretlen tettes és zárt szekrényét felcsiszítva onnan 200 pengőt ellopott az elmúlt év utolsó napján. Károsult jelentésére a csendőrség megindította a nyomozást és elfogta a tolvajt Kádár Sándor 20 éves gazdasági cseléd, Tóth Mihályné alkalmazottja személyében, aki kihallgatása során beismerő vallomást tett, és elmondta, hogy egy nagy mulatsággal akart búcsúzni az őszszendőtől, pénzre erre nem volt, ezért vette ki a 200 pengőt Tóth Mihályné szekrényéből. A pénzt 40 pengő kivételével el is mulatta. A csendőrség a kihallgatások befejezése után Kádárt átadta a kir. ügyészségnek.

Budapestben két deciliter tejfelre szülő utalványt kapnak a vadnyulat vásárló fogyasztók s az utalványt a tejüzemek fiókjai nyomban beváltják. Ilymódon a vadhús-fogyasztás nagymértékben való emelkedése várható.

25 éves a MANSZ

A Magyar Asszonyok Szövetsége Budapestén tartott rendkívüli közgyűlésen ünnepelte fennállásának 25 éves évfordulóját. A közgyűlésen Antal István miniszter és Fáy István államtitkár is megjelent.

Özvegy Tormay Gézáne elnöki megnyitóját után Stolpa Józsefné ügyvezető elnök magas szárnyalású beszédében emlékezett meg a MANSZ-ot alapító Tormay Cecile munkásságáról.

Csiky Jánosné a régi munkatársak nevében beszélt, majd a különböző országrészek s a leány ifjúság képviselői fejezték ki hűségüket Tormay Cecile eszméjéhez. A közgyűlés táviratban hódolt a Főméltóságú pár és özv. vitéz nagybányai Horthy Istvánné előtt és ugyancsak táviratban üdvözölte Kállay Miklós miniszterelnököt.

**A presbiterium
bizottságai**

A debreceni ref. egyház presbiteriuma legutóbbi ülésén a következőképpen alakította meg az egyes bizottságokat, illetve választotta meg azok tagjait:

Arvaügyi bizottság: A lelkipásztorok, Bagdy Dániel, Bak József, Balogh Mihály, dr Balogh Sándor, Benyhe Imre, dr Csire Ferenc, Faragó István, Filep Endre, Háromy Károly, Jakucs László, Jóna János, Kardos Zoltán, Kiss Ferenc, Kovács Lajos, Mester L., Nagy Lajos, vitéz Nagy Pál, Pap Imre, Pétermann Ferenc, Pirok József, Polgáry András, Polgáry István, Rábold Gusztáv, P. Szabó Mihály, Szendrey Sándor, dr Szeremley Béla, Szendy István, dr T. Szűcs Géza, ifj. Szűcs Lajos, vitéz dr Tóth Gyula, Tóth Imre.

Ispórtályi vegyes bizottság: Dr Balla Bertalan, Bartha István, Lakatos János, vitéz Nagy Pál, Ötvös János, Pirok József, Polgáry András, dr Reke Gusztáv, Tóth Imre, Törös Károly, Varsjassy Gyula.

Előkészítő bizottság: Balogh Béla, Baja Mihály, Bartha István, Baskay Ferenc, dr Erdélyi Sándor, dr Farkas Pál, dr Ferenczy Károly, dr Juhász-Nagy Sándor, Kovács Gyula, Kovács József (lelk.), dr Sz. Kun Béla, Mocsári László, Tóth Lajos, Uray Sándor.

Egyházközponti misszió bizottság: Kovács József (lelkp.), — Uray Sándor.

Misszió bizottság: Az egyházrészesítő lelkészek, lelkészek, dr Balla Bertalan, dr Balogh Gyula, dr Balogh Sándor, Bartha István, Biky Gábor, dr Boldisár Kálmán, Filep Endre, György György, Harsányi Imre, Jóna István, dr Juhász Géza, dr Kállay Kálmán, Kiss Ferenc, Kiss József, Koncz Sándor, Kovács Lajos, dr Sz. Kun Béla, dr Kun Sándor, Lakatos J., dr Makkai Sándor, Mocsári László, Nagy István, Nagy Lajos, vitéz Nagy Pál, Nemes Sándor, Ormós Lajos, Öry István, Pétermann Ferenc, Rábold Gusztáv, dr Reke Gusztáv, dr Sallay Lajos, dr Sáfár László, Sesztina Nagybakay Jenő, Szendrey Sándor, dr Szeremley Béla, dr T. Szűcs Géza, Vári Szalai Gábor, dr Vásáry István.

Számunkérő bizottság: dr Boldisár Kálmán, dr Csűrös Ferenc, György György, dr Kállay Kálmán, Sesztina Nagybakay Jenő, Vajthó Lajos, Zöld József.

Felügyelő bizottság: dr Boldisár Kálmán, Jakucs László, Kis Ferenc, vitéz Szabó Endre. Póttagok: Mester István, Mocsári László, Nemes Sándor, Rábold Gusztáv.

Gazdasági bizottság: A lelkipásztorok, Ary Lajos, Aszalós Imre, Bacsó Pál, dr Balla Bertalan, Balogh Béla, dr Balogh Gyula, Bartha István, dr Boldisár K. vitéz dr Erdel János, dr Erdős Károly, Faragó István, Filep E., Harsányi Imre, Jóna János, Kántor József, dr Sarkadi Kesztűs Lajos, Király András, Kiss Ferenc, Koncz Dániel, Koncz Sándor, Kovács Gyula, Kovács Lajos, Kovács László, Leiter Péter Mester István, Mike János, Mogyoróssy Győző, Mocsári László, — Molnár János, Nemes Sándor, Ormós Lajos, dr Papp Ferenc,

Papp Imre, Polgáry István, v. Szabó Endre, P. Szabó Mihály, Szendrey Sándor, Tóth Imre, Tóth Lajos, dr Vekerdi Béla.

Kollégiumi tanárválasztó küld.: Baja Mihály, dr Balogh Sándor, Baskay Ferenc, dr Erdélyi Sándor, dr Erdős Károly, dr Juhász-Nagy Sándor, dr Papp Ferenc, dr Vásáry István. — Póttagok: dr Balla Bertalan, dr Gyöngyössy J., Kántor József, dr Szeremley Béla, dr Vekerdi Béla.

Építési bizottság: A lelkipásztorok, Ary Lajos, dr Bacsó Jenő, Bacsó Pál, Bartha István, dr Boldisár Kálmán, dr Csűrös Ferenc, dr Erdélyi Sándor, dr Erdős Károly, Filep Endre, Harsányi Imre, Jakucs István, Kovács Gyula, Magyar Bertalan, Mocsári László, dr Módis László, Nagy Lajos, Öry István, Papp Imre, dr Sallay Lajos, v. Szabó Endre, P. Szabó Mihály, Szendrey Sándor, dr Szeremley Béla, dr T. Szűcs Géza, Tóth Lajos, Törös Károly, dr Vekerdi Béla.

Vallásoktatási bizottság: Baja Mihály, dr Dancsházy Sándor, dr Farkas Pál, dr Ferenczy Károly, Kovács József, Sipos Károly, — Uray Sándor. — Vallásoktató lelkészek: Bagdy Dániel, Halász András, Kántor József, dr Módis László, Papp Imre, v. Szabó Endre, Vajda László. — Presbiterek: György György, Harsányi Imre, Kiss Ferenc, Koncz Sándor, dr Sz. Kun Béla, Mocsári László, dr Szeremley Béla.

Kollégiumi igazgatótanács: (Megválasztva 1946 december hó 31-ig): Baja Mihály, Jóna István, dr Juhász Nagy Sándor, Molnár Ferenc, dr Soós Béla, Uray Sándor, dr Vásáry István.

Iskolaszék: Uray Sándor, Baja Mihály, dr Dancsházy Sándor, dr Ferenczy Károly, Kovács József, Sipos Károly, Baskay Ferenc, dr Erdélyi Sándor, Filep Endre, Futó András, dr Szeremley Béla, Vasady Lajos.

Décsi leánynevelő intézet igazg.: Balogh Béla, dr Csűrös Ferenc, dr Dancsházy Sándor, dr Erdélyi Sándor, dr Ferenczy Károly, dr Juhász-Nagy Sándor, Kiss József, Kovács József (lelkp.), dr Révész Imre, dr Vásáry István.

Nagy József-féle alapítványi bizottság: dr Kállay Kálmán, Kovács József (lelkp.), Póttag: Török Tibor.

Kereskedelmi iskolai felügyelő bizottság: (Megválasztva 1945 július 1-ig): Uray Sándor, dr Juhász Nagy Sándor, Sesztina Nagybakay Jenő, Kardos Zoltán, dr Juhász Géza, Torma Lajos, Szentpéteri Kun István, Faragó István.

Az egyházközponti bíróság tagjai a következők: dr Csűrös Ferenc, dr Gyöngyössy József, György György, dr Farkas Pál, Harsányi Imre, dr Juhász Nagy Sándor, dr Sáfár László, dr Szeremley Béla, Uray Sándor, dr Vásáry István, dr Dancsházy Sándor, dr Erdélyi Sándor, Kovács József (lelkp.), Kovács Lajos, Kulcsár Dezső, Mocsári László, Polgáry István, dr Reke Gusztáv, Tóth Imre, Tóth Lajos.

PORCELLANRÓL

cigaretta vagy szivarparasztól eredő foltot úgy tüntetünk el, hogy a foltot nedves, sóbamártott dugóval megdörzsöljük. Szép tiszta lesz utána.

METEOR
m o z g ó

Csütörtökön 5 és 7 órakor izzó szerelemmel, izgalommal és kalandokkal telt film:

Ellenségek

Főszereplők: Petrovich Iván, Brigitte Horney, Villy Birgel
Vasárnapról:
CSALÁDUNK SZÉGYENE.

A POLLO
filmszínház

Minden nap a legragyogóbb új vígjátéksiker:

MAKACSKATA

Buttykay Emmy első remek filmszereplése. Főbb szerepekben: Hjamassy és Mihályffy.
Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ
m o z g ó

Ma 5 és 7 órakor a megható, szívhezszóló háborús magyar filmeknek:

És a vakok látnak

Főszereplők: Eszenyi Olga, Nagy István és Hosszú Zoltán

HUNGARIA
filmszínház

KADETSZERELEM

Főszereplők: Hidvégi Valéria, Árpád Margit, Zsille Margit, Rajnay, Pataky, Mihályi.
Előadások: 5 és 7 órakor.

50 évvel ezelőtt indult meg az egyetem és a vízvezeték létesítésére irányuló mozgalom Debrecenben

Pillanatképek a félszázad előtti Debrecenből

Az ötven év előtti Debrecen ársadalma és közléte a haladás és a városfejlesztés jegyében élt. Az igazán zsiros békeévek voltak ezek a századforduló küszöbén, amikor a jólét és boldogság ragyogta be az egész nagy Magyarországot.

Debrecenben a társadalom ekkor indította meg az egyetem felállítására vonatkozó mozgalmat. Gyűléseket egymásután tartottak és elhatározták, hogy az egyetem felállításának költségeire gyűjtést kezdenek. Az első nagyobb adományok január első napjaiban folytak be. Medgyaszay Dezső ívén 4000 forint gyűlt össze. Szikszay József és neje 1000 forintot, Szabó Lajos fiaik cég 400 forintot, Karap Mór 500, Kemény Mór 400, Kiss Albert püspök, K. Tóth Mihály, K. Tóth Kálmán, Némethy Lajos, Dicsőfi József 200—200 forintot adtak. A farsangi táncmulatságok is megindultak a Debrecen akkori derék fodrászparosai a Margit-fürdőben az egyetem javára rendezték mulatságokat.

Az egykori lapok közlik, hogy a telefonvállalat, mely akkor még magánvállalkozás volt, az első évében 153 telefonelőfizetővel rendelkezett. Igen sok akad a mai telefonállomások között, amelyek az eredeti első számokkal rendelkeznek.

Az egész országban nagy izgalmat keltett, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök újví beszédében kijelentette, hogy az egyházpolitikai törvényjavaslatokat (a polgári házasság, állami anyakönyv, stb.) minden körülmények között törvényerőre emeli. A képviselőház meg is kezdte a tárgyalásait, Debrecen a javaslatokat helyeselte.

Ugyancsak 50 éve, hogy a város közegészségügyi bizottsága ülésén Szávary Gyula t. főorvos indítványt tett a vízvezeték létesítésére. Az indítványt a bizottság elfogadta ugyan, de még 20 évig

tartott az „előkészítés”, amíg Debrecen vízművei megvalósultak.

Országos társadalmi esemény volt Budapestén. Jókai Mór, a magyar költőfejedelmek 50 éves frói jubileumát ünnepelte az egész ország. A Vigadóban tartott ünnepélyre a törvényhatóságok is küldöttségeket menesztettek. Debrecen Kola János ügyvédi kamarai elnök, K. Tóth Kálmán és Körösi Sándor országos képviselő képviselte az ünnepélyen. Hajdú megye részéről Wessprény Zoltán aljegyző (később főispán) és Csóhány László, Hajdúnánás polgármestere jelen meg, a Csokonai Kör megbízásából Vértessy Arnold vett részt. Lőfkovits Arthur, a debreceni múzeum egykori első alapítója, a minden szépért lelkesedő ékszerszész Jókai Mór arcképevel aranyból, ezüstből és bronzból plaketteket készített, amelyet a Jókait imádó közönség örálta, a hölgyek mint brost viselték. Lőfkovits ezekből a kis ékszerszeri emlékekből Jókainak 100 darabot bocsátott rendelkezésére, hogy jó emberei ajándékozza meg vele.

A színház élet is nagyogó volt 50 év előtt Debrecenben. A primadonna K. Kovácsi Juliska volt, aki a Subane, Denevér operettekben és a Zsuzsika című népsziműben aratta nagy sikereit. Jókai díszleteire a „Gazdag szegények” című darabját adta elő a társulat.

Végül egy rendőri szenzáció. A városháza pincéiben, ahol most irattárak vannak, 50 év előtt a rendőrség fogdaja volt. Szilveszter hajnalán a rendőrök bevittek a dutyiba Szinkó János notárius részeg csavargót, aki a földön feküdt teljesen magán kívül és nem vette észre, hogy a patkányok le-rágták kezefejéről és az ujjairól a húst. Délben a fegyházas őrmester vette észre a Szinkón lakmározó patkányszerget s jelentésére a város elfendelte a falánk állatok erélyes kiirtását.

Percenként hárommillió pengőbe kerül hivatalos árfolyamon a világháború

Türelmes és szellemes matematikusok kiszámították, hogy abból a szövetanyagból, amelyet a hadviselő államok eddig katonai ruhák készítésére fejtak, az egész földkereskedést be lehetett volna vonni posztóval. Másrészt meg a hadiköltségvetések és kölcsönök summájából minden európai család négyesdobás villát vásárolhatott volna magának, a hozzátartozó gyümölcsös- és veteményeskerttel. De pillanatnyilag nem a házak, hanem a romok és nem a virágoskertek, hanem a temetők szaporodnak. A fura kalkulációnak tehát semmi értelme.

Ezzel szemben nem érdektelen az a számvetés, amelyet egy igen ismert francia pénzügyi szakember, Jean Pupier állított fel. Ez a számvetés a folyó év január elsejéig adatokra támaszkodva megállapította, hogy a háború globális napi kiadása ötven-ezermillió francia frankot tesz ki, ami évente, 18,900,000,000,000 azaz tízmillióbillió franknak felel meg. A közben eltelt hónapok folyamán a hadművelési területek kiterjedésével párhuzamosan ez az összeg képtelen mértékben megnőtt. Ponton adatok nem állnak még rendelkezésre, de a kiadások felduzzadására könnyedén lehet következtetni abból a tényből, hogy Anglia napi háborús kiadása a múlt év október

9-én Sir Kingley kincstári kancellár parlamenten bejelentése szerint 12,250,000 fontsterlingre rugott, január elsejére ez a summa már 14,500,000 fontra, június elsején pedig napi 22,000,000 fontra emelkedett, tehát kilenc hónap leforgása alatt szinte megduplázódott. Az emelkedésnek ez az üteme már csak azért sem csodálatos mert a világpiacon áruk rohanást emelkednek. Így például egy tizezer-tonnás hajó építési költsége a hadüzenet napján 100,000 font, 1910 végén 150,000 font, 1911 végén 185,000 font volt s ma már jóval felül van a 200 ezer fonton.

Jean Pupier egybefoglalván a különböző hadviselő államok bevallott és nyilvánosságra nem hozott, de feltételezhető háborús kiadásait, arra a következtetésre jut, hogy elsején a világháború minden percre, az ugyancsak kedvező hivatalos átszámítási kulcs szerint körülbelül 36 millió francia frankba került, ami 3 millió pengőnek felel meg. A közben eltelt hat hónap folyamán a frontszakaszok annyira megnöttek s a hadműveletek olyan intenzívékké váltak s a világpiacon áruk olyan szervenélyesen emelkedtek, hogy a mai percek már jóval drágábbak: értékük, ha ugyan értékűl lehet beszélni, felér 4—5 millió pengővel.

DEBRECZEN 5 OLDAL 1944 I. 13.

Alkuicsos betörők jártak lényes nappal egy Sas-utcai üzletbe

Mogyoróssy Ilona sajt- és csemegekereskedő. Maróthy György-utca 2. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Sas utca 4. szám alatti üzletének rendőnyét a déli zárásidő alatt alkulcsal felnyitva, onnan 3 kg vaját, négy rúd szalámit, egy tábla csokoládét, több kenyeret és egy vásárlási könyvet elloptak. A lopást a délutáni órákban fedezte fel károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

A fogházból kiszabadulva első szállásadóját meglopta

Vaskovics István cipész és Andrikó Zsuzsanna bejárónő Bocskai-tér 7. szám alatti lakosok feljelentést tettek a rendőrségen egy magát Losonczy Józsefnek kiadó, 38 éves férfi ellen, aki szállást kért a Bocskai-tér 7. szám alatt és azt ott töltött éjszaka után a ház két lakóját, Vaskovicsot és Andrikó Zsuzsannát is meglopta, magával vitte mindkettőjük élelmiszerjegeit.

A rendőrség kézrekerítette Losonczy Józsefet, akitől kiderült, hogy nemrég szabadult a fogházból és mivel lakása nem volt, a Bocskai-tér 7. szám alatt kért szállást. Vaskovicsék jószívűségét azonban azzal hállalta meg, hogy ellopta élelmiszerjegeiket. A rendőrség őrizetbe vette Losonczy Józsefet.

A közönség szava

Kezeletértő keze

A régi temetőben már nemesak a síremlékeket döntögetik a földre, hanem a sírok felől a homokot is hordják, legújabbán már szekérral is.

A Dobozó temetőnek a sínekben túli részén (Olajút mellett) három helyen is megbontották a temetőt. A Gyöngyösi János és neje sírjáról a síremléket félredobva, a sírdombot már elhordták. A Papp Sándorné Kőlozsvary Anna sírjáról már csak egy lépésnyi homokot kell elhordani és ez a síremlék is felborul.

Tolongás a mozipénztárnaknál

A „Panem et circenses” régi római mondás itt nálunk is erőre kapott. Különösen a pergőpénz színházak pénztárainál oly óriási a tolongás, hogy az szinte kibírhatatlan már. A jegykiadását főleg a távbeszélők tulajdonosai akasztják meg, miért a távbeszélő kezelése alól a pénztárt vagy fel kell menteni, vagy teljesen beszűntetni illetve a távbeszélőn való jegyrendelést a pénztárnyitást megelőző időre korlátozni. Azok a boldogok, kiknek módjukban áll távbeszélőt fenntartani, bizonyosan több háztartási alkalmazottal is rendelkeznek s így módjukban állana jegyüket előzetes rendelés nélkül is elhozni, tekintettel arra, hogy a jegyért úgy is menni kell.

Ezen alkalmazottak rendszerint jogot formálnak ahhoz is, hogy a pénztárt a kijárat felől közelítsék meg, azon a címen: a jegy már meg van rendelve.

Egy másik megoldás az lehetne, hogy délután 4 órakor csak az 5 órai előadásra adnának ki jegyet, míg a 7 órára csak 5 óra után.

Kérjük az illetékeseket, tegyék lehetővé, ne kelljen a pénztár előtt 1—1½ órát várni, míg a sorra kerül a jegyváltóra. Haza-fias üdvözlettel: H. S. K.

Kései pofon

Írta: BIBÓ LAJOS.

Tisztára és kizárólag véletlen műve, hogy még a világon vagyok. Még ennél is érthetlenebb és rejtélyes véletlen, hogy békés foglalkozást űzök és eddig még nem akasztottak föl. Aki persze olvassa ezeket a sorokat, meg van győződve, nagyképűsködöm, vagy pedig egyszerűen megbolondultam, hogy ilyesmiket állítok magamról. Az illető rögtön megváltoztatná a véleményét, ha ismerné a multamat, helyesebben gyenge gyermekeségemet és kora ifjúságomat, amikor szüleimet, tanárait, vajamennyi barátunkat és ismerőseinket beleszámtá, ebben az egyetlen, sokatmondó és tárgyilagos mondatban fejeződött ki a rólam való általános véleményem:

— Ez a gyerek nem ér öreg kort. Ezt tizennyolc éves korában felkötik.

Az olvasó felvilágosítására közölnöm kell, hogy az idézett kijelentés sem erkölcsi vonatkozásban, sem prózai tartalmában nem közelítette meg az igazságot, nem loptam, nem árulkoztam, jellembeili fogyatkozásaim nem voltak — ellenben!

Ha nyugtalansággal, zabolálansággal, szilajsággal gyermek valaha is megkeserítette környezetét, hát engem bátran odaállíthatnak példaképpen a legvadabb esemeket elé. Könyörtelenül lelöttem például minden galambot, amely a puskám elé került, elköbzöttem a nekem nem tetsző sárkányokat. Ha vihar kerekedett azonnal lélekvesztőbe szálltam és beveztem a Tisza közepére, hogy borzongató gyönyörben élvezzem az elemek fonbolását. Télen ellenállhatatlan kalandvágyból egyszerű esernyőnyélből fabrikált pisztollyal nekivágtam a végtelen pusztaságnak, hogy ordast verjek fel vackárol a nádasban; megvontam birodalmam határait, uszodában, a jégen, a réten, a Tiszapartján és jaj volt annak a gyermeknek, akir barátának, akár ellenségnek, akár a birodalomnak határait engedély nélkül átlépte. — Vaskos és kemény voltam, akár a cövek, szívós, mint az indiai erős, mint a tönk, gyors és elszánt, akárcsak akkori olvasmányaimnak legendás indián hősei.

Nem ismertem a félelmet és állandó, csaknem gyötrelmesen buzgó harci készségemben az inasgyereken edzettem bátorságonat, Soha, de soha nem szenvedtem vereséget. Birokban is, dulakodásban is, harci játékokban is, mindig én győztem és mindig én maradtam felül. Hangsúlyoznom kell ezt, le kell festenem magamat, mert ez a körülmény magyarázza meg, helyesebben ez a körülmény teszi érthetlenné az elmondandó eseményt.

Azt nevezetesen, hogy egy alkalommal — tízéves lehettem, — a városunk alatt elterülő Népkerti kuglipálya előtt összeszólalkoztam egy nálam két évvel idősebb fiúval. Három évvel nagyobb gyerekek baját is állítottam, ezt a fiút — nevezik Rostásnak, — számba sem vettem, egyáltalában nem tekintettem ellenfelemnek. Kicsinylő megjegyzést tett rám, mire két hanggal magasabban válaszoltam. Erre Rostás szó nélkül a közel orgonabokorhoz lépett, kivette a bicskáját, hajlós ágat nyesett le vele, megtszítította a kisebb hajtásoktól, azután odalépett hozzám.

— Mit mondál? — nézett keményen a szemembe, hogy elfojtsa az izgalmat és ezzel az eltökéltséggel bátorságot öntsön magába.

— Hallgass — mondtam nyugodtan. Tedd le azt a vesszőt, mert olyat mellport adok...

Nem fejezhettem be a mondatot, mert Rostás kétségbeesett izgalomban végigsujtott rajtam a vesszővel. Először a fejemre ütött, utána végigvágott az arcomon, azután ütött addig, ameddig a keze bele nem fáradt.

— Nesze, most megkaptad! — lihegte, azután ereje, méltósága és hősiessége büszke érzetében otthagytott.

Szó nélkül és mozdulatlanul álltam. Abban a pillanatban nem éreztem semmit. Sem ségényt, sem haragot, sem fájdalmat. — Miért türtem szó nélkül, hogy véresre verjen, micsoda erő nyugozott le, micsoda hatalom békított meg? — nem tudom és teljes bizonyossággal talán ma sem tudom. Emlékeztem szerint még mosolyoghattam is, mintha tetszett volna, hogy végre engem is megverték. Így indultam haza és félóra múlva már el is felejtettem a dolgot. Estig még sok idő volt, végrehajtottam néhány gazságot és napáldozat után azzal a megnyugtató tudattal húztam magamra a takarót, hogy ma sem maradtam adós az ördögnek. Ekkor, ebben a pillanatban, képzeletemben a Népkeretben láttam magamat, megleveledett előttem a pillanat, amikor Rostás először sújtott rám. A következő percben minden idegcsálom megfeszült, testemben gyors áramlással kezdett hullámozni a vér, kezem ökölbeszorult és a szegyenek, a dühnek, az öldöklő lángolásnak, mindennek az egyesülésében

pedig a kétségbeesésnek olyan elviselhetetlen maró fájdalma looptat fel bennem, hogy azt hittem megfulladok, ha fel nem ugrok, ki nem rohanok az éjszakába és pusztító dühemben magamra nem gyujtom a világot.

Lázban fetrengtem át az egész éjszakát és másnap elindultam, hogy előteremtsem Rostást és megöljem. Megint csak a véletlen érthetetlen játéka képen nem találta meg, nem tudtam vele szembekerülni másnap sem és az események után egy héttel tudtam meg, hogy hiába is keresem és hajszolom, nem kaphatom el a frakkját, mert elköltöztek a városból.

Harcim esztendő távlatából ástam ki ezt az eseményt. Ez alatt a harminc esztendő alatt gyakran eszembe jutott Rostás és ilyenkor ismét éreznem kellett azt a ségényt és megaláztatottságot, amelyet annak a hajdani napnak az éjszakáján éreztem. Életem folyamán bármikor eszembe jutott ez az eset, annak a napoknak mindig vége volt. Levertségemben, ingerültségemben, fojtott tehetetlenségemben komiszul viselkedtem magammal és másokkal szemben. Most éve történt azután, hogy a Körúton összeütköztem egy öregedő, pocakos, de pirosposztag, vidámtelketű középkorú férfival.

— Bocsnát — mondtam én.

— Bocsnát — mondta — ő.

Hangja megütötte fületem, riadtan néztem az arcába. Elállott a szívem verése. Rostás volt.

— Gyere! — mondtam fojtottan. Egy-kettő, mars be a kapu alá.

Rostás nem ismert meg, azt hitte, örülte botlott, elvesztette a lélekjelenét és elbűvöltként, dermedten engedelmessékedett. Belépett a kapu alá, én utána, a következ; pillanatban irrtatos pofont kentem le a szerencsétlenek. De nyomban rá bocsnátkérően csaknem könnyezve megragadtam a kezét.

— Balog vagyok... Balog, akit harminc év előtt megvertél a kuglipálya előtt. Ne haragudj, de lelkem nyugalma függött ettől a pofontól, amellyel harminc év óta tartozom.

Lehet, hogy Rostás megismert. Lehet az is, hogy megértett, nem tudom. Nem felelt semmit, hebegett valamit, aztán ész nélkül menekült.

Azóta ismét hajszolom, hogy megégyeszer bocsnátot kérjek tőle és megpróbáljam, megmagyarázni a dolgot. Eddig hasztalanul kutattam utána, úgy látszik, megint harminc évig kell várnom, amíg a véletlen előm veti.

Varrógépjét,
kerekpárját javíttassa
KESZLER műs. részleg
Széchenyi-u. 1.

ÉRTESEM

a n. é. közönséget, hogy Csapó-u. 25. szám alatt az udvarban úr-szabóságomat megnyitottam.

Műhelyemben a legdivatosabb ruhákat szolid áruk mellett készítem, a legkényesebb ízlést is kielégítve. Modern szabás. Elsőrendű munka. Tisz.elettel:

NAGY BÉLA úrdivat szabómester.

Ermet, regipeznt, náhorus sapkajelvényt — sportermet magas áron vesz

ÉREMGYŰJTŐ

Debrecen, Nyil-utca 111 szám. Régipézt és érem ügyben tanácsadás — Csütörtökönként díjtalan érembemutató 6—

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

GYÓGYSZERTÁRA éjjeli szolgálatára január 8-án reggel 8 órától január 16-án reggel 8 óráig: **MEGVALTO**, Plac utca 18 sz., telefon: 14-69. — **MURAKÖZY**, Plac utca 72, telefon: 30-35. — **BOCSKAY**, Cegléd utca 22, telefon: 81-39. — **CSOKONAY** Mester utca 48, telefon: 10-15. **ARPÁD FEJEDELEM**, Csapókert, Jánossy utca 44 tel. 30-27.

Geaf Ciano

Megrendülten gondolunk gróf Ciano vezetére. Elvonatkoztatjuk most azokat a vézetes eseményeket, melyek Olaszország és benne sok olasz hazafi egyéni dramáját jelentik, egyedül Ciano-t látjuk, a magyarság barátját, ki mikor még hatalmon volt szívébe zárta a magyarokat. Barátunk volt és a magyar sohasem, a zord idők semmiféle forgatagában nem felejté el barátját. Ugy van ezzel az egész nemzet, mint az egyes ember.

A halán túl pedig mely emberi erősből fakad az a megindultság, mely eltölt minden magyart gróf Ciano tragédiájának hallatára. A történelem végetlen szeptele árad Veronából, ebből a tipikus olasz városból, melynek múltja sok megrendítő eseményt hordoz magában. Az a hasadás, mely elindította és hordozója lett az olasz lelkekben Itália mostani tragédiájának, a nagyokat kezdte ki legelőbb.

Nekünk nincs módunk, hogy bepillantunk a rejtett motívumokba és tisztán lássunk: mi is történt azokban a napokban, melyeknek eseményeire fizettek most életükkel Ciano és társai. A történelem majd idők múlva állapítja meg talán világosan a tényeket és okokat.

Mi tiszta lélekkel emlékezünk Ciano-ra és sok erdélyi és felvidéki magyar testvérünk ugyanígy. Oh mennyi örömkönnny jelent meg a szemekben Erdélyben, a Felvidéken, mikor Ciano két ceruzája energikus lendülettel megindult a bécsi Belvedere palotában a térképen, mennyi fájdalom, rettegés, bánat szűnt meg szíveken és százezer magyar testvérünk szívében... Az öröm könnyűjeit fizessünk most a megrendülés érzésével, egy nagy tragédia fölötti megindultság érzelmével...

— Az Országos Magyar Sajtókamara napilapkiadó szakosztályának elnöke Vitéz Horváth János, a Pesti és Magyarország felelős kiadója választották meg a lemondott Marsovszky Ivor helyett.

— Hetvenöt éves lapjubileum. A Sátoraljaújhelyben megjelenő „Zemplén” című politika lap ri ka szép életkort élt meg: most ünnepli fennállásának hetvenötödik évfordulóját! Talán nincsen Magyarországon még egy politikai lap, amely ilyen hosszú múltta tekinthet vissza és ennek — az újságéletben már matuzsálemi korának tekinthető — fennmaradásának csak az lehet a titka, hogy a jubiláns lap mindig tiszta és nemes eszközökkel harcolt tiszta és nemes céljaiért, törhetetlen hittel hirdette a magyarság összefogásának, egyetértésének és megbékélésének szükségességét.

Kézigránáttal játszottak a gyermekek — egy kis levente megmentette az életüket

A Leventék Országos Parancsnoka kifütyentette az önfeláldozó leventét

A gyulai József szanatóriumnál kisgyermekek játszottak, miközben az egyik kislány egy éles kézigránát talált, amit a vele együtt játszó gyermekek mindegyike magának akart megszerezni. A kézigránát birtokáért négy gyermek dulakodni kezdett egymással, melynek során a gránát biztosító szöge annyira meglazult, hogy már csaknem kiesett, s így a robbanás minden pillanatban bekövetkezhetett. Ekkor ért oda

Dézi Imre gyulai levante, aki azonnal felismerte a veszélyt és gyors elhatározással kiragadta a gyermekek kezéből a gránátot és azt egy közli gödörbe dobta, ahol az nyomban fel is robbant, anélkül, hogy valakiben kárt tett volna.

Dézi Imre leventét bátor és gyors közbelépéséért, mellyel több gyermek életét megmentette a Leventék Országos Parancsnoka dicséretében részesítette. (LHK)

— Ernő-napja. A háborús gondok közepette is érdeklődés kelt az úri körökben egy-egy névnapnak elérése. Tegnap Ernő-nap alkalmából fejezték ki sokan szerencselívánataikat, főleg az Uri Kaszinóban. Kelemen Ernő ny. táblai tanácselnöknek és dr. Budaházy-Bruckner Ernő kir. egész ségügyi főtanácsos, főorvosnak, mint a klub régi, hűséges tagjának, de számosan gratuláltak Flachbart Ernőnek, a jogbölcsélet és nemzetközi jog egyetemi ny. r. tanárának, — valamint Schmogrovits Ernőnek, a Nemzetközi Bank főnökének, akik mindannyian nagyrabecsült, értékes tagjai a debreceni közéletnek.

— 1944-ben csak egyszer fog előadódni a hírhedt szerencsétlen nap: péntek és tizenharmadika, mégpedig október 13-án. Ebben a tekintetben tehát, szerencsésnek mondható az 1944-ik esztendő.

— Új Murgács-nóták. VII. nótáskönyvében 30 újabb nótája jelent meg Murgács Kálmánnak. Az izléses kiállítású füzet minden dala gyönyörszeme a magyar nótaköltészetnek. Sok kedves hangulatos órárt fog szerezni ez az új Murgács-füzet a szeliden nótázó, dalt szerető, izzig-vérig magyar lelkűknek.

— Észak-Afrikában az ottani szövetséges csapatok között elterjedt a sárgaláz. Keletről huroolták be és már sokan, még csak rövid ideje ott tartózkodó angol és amerikai katonák is megkapták ezt a járványos betegséget. Angliában is aggnódnak, hogy a járványt behurcolják. Ezért mindenkit, aki Észak-Afrikából Angliába utazik, 14 napos egészségügyi zárhatnak vetik alá. (MTI.)

— Hírdetés. Debrecen város törzsménesének a Hortobágyon nagyobb mennyiségű alomszállmára van szüksége, jánlatok akár helyben átadásra, akár a Mátára beszállítva, a gazdasági ügyosztály 14 számú szobájában adandók be. Gazdasági tanácsnok.

* Az Olasz Kultúrintézetben 17-én, hétfőn újból megkezdődik a tanítás.

* Dr. Naményi Gyuláné Szendrői Olga gyorsíróiskolájában (Batthyány-u. 1) január elején tanfolyamkezdés. Előkészítés állami vizsgára. Vidékieknek vasútkedvezmény. Debreceni tanker. főig. engedélyszáma: 6475/1942.

* Mesedélután rendez a Csapó-utcai egyházközség nőszövetsége január hó tizenhatodikán és huszonharmadikán (23-án) délután fél-negykor Szappanos-utca 16. számú otthonában. Előadásra kerül a gyermekvilág egyik legszebb és legkedvesebb meséjéte: „Hófehérke és a hét törpe” hét képbén, sok dallal, táncal. Kellemesen fűtött nagy erem! Mérsékelt műsorak! Látványos kiállítás!

— Egy török újság felháborodott hangú cikkben tiltakozik az ellen, hogy Mihajlovics és a csetnikiek kíméletlenül gyilkolják a boszniai muzulmán lakosságot azon a címen, hogy a horvátokhoz hűnek. A lap szerint mintegy 20.000 muzulmán bosnyákok meszároltak le, más százezrek ellen a legkegyetlenebb erőszakokodások következnek el.

— Munkában a padlásfoltajok. Dr. Nagy Sándor ügyvéd, Csapó-utca 18. szám alatti lakos, fejletést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki padlásáról a kiterített fehérművet állandóan lopkodja. Károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Vasvillával eltörte kezét a haragosa Végh István 57 éves gazdasági cseléd, Haláp 71. szám alatti lakosnak. 20 napon túl gyógyuló sérüléssel szállították a debreceni sebészeti klinikára. A támadó kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— A Baross Szövetségben színtápról napra emelkedik a belépő tagok száma. Már mintegy 1600 a taglétszám. A szövetség vezetésében külön kiemelendő vitéz dr. Dávid Géza elnök, Uvárossy Dezső árselnök, Kovács János igazgató, Ember Lajos pénztáros és dr. Palánszky László titkár munkája.

— A Baross Szövetségben tömörül fűszerkereskedők szakosztálya ezentúl minden vasárnap a szövetség székházában délelőt, 10 órai kezdettel tartja szokásos heti összejövetelét.

— Ezer tucaj illatos pipereszappant hoztak feketén forgalomba. Weisz László kolozsvári kereskedősgéd 100 kiló esontsírért Bonyháy László pécsi szappangyári tisztviselőtől ezer ucat illatos pipereszappant kapott és a szappant Budapesten akarta feketén forgalomba helyezni. A detektívek idjében elfogták Weisz Lászlót, akit a bíróság elítélt négyévi fegyházra, Bonyháy két és fél évi fegyházbüntetést kapott.

— Másfél évre ítéltek befolyással való úzérkedés miatt Szilveszter Lajos al-miniszteri titkár, aki Holzreier Mátyásné gyöngyösi lakost felkereste és 1250 pengőt felvett tőle azzal, hogy mentesíti férjét a katonai munkaszolgálat alól. Pusztai Jánosné nyiregyházi lakostól pedig 200 pengőt vett fel előlegképpen azzal, hogy számára i alméresi engedélyt jár ki. Minden esetben volt miniszteri titkárként szerepelt.

— Pécsen felállítják az első vidéki cselédotthon, mely a háztartási alkalmazottak testi-lelki gondozását látja el. Közös hálóterem, fürdőszoba, anácsadó iroda és konyha áll az ott lakók rendelkezésére.

— Rézből készült aranygyűrűket kínál eladásra a budapesti körúton Dudás Andrásné Lakatos Mária 19 éves cigányasszony. Párja „csekély” 300 pengőért árusította, míg az egyik járókelő fel nem fedezte a turpisságot és a család cigányasszonyt át nem adta a legközelebbi rendőrnök. A rendőrségen Lakatos Mária beismer e, hogy rézgyűrűket már több alkalommal követett el hasonló szélhámossságot.

Igy kell lenni

Egyszer mindnyájunknak meg kell öregedni. Nem lehet ez másképp: ennek így kell lenni.

Gyermek tipegését férfi rohanása, férfi rohanását vak kopogás váltja

Megfagy a mosolyunk, kihűlnek a bőrok, nyugovóra térnek agyonra sirt álmok.

Szerelmes szívünkben csak téli dal csordul, míg egy varjúereg fejünk felett koldul.

Koldulja napjaink és károgja sorba: „holnap jön a kaszás majd látogatóba.”

Megrázkódunk gyorsan, lehajlva fejünket: alázattal zárjuk rövid életünket.

Egyszer mindnyájunknak, bizony, így kell lenni: — csak úgy, szépen lassan — meg kell öregedni.

Miklós Andor.

— Séta után szívbénulásban meghalt dr. Bartók Pál 64 éves ny. állatorvos, budapesti lakos. A házvetetőn talála meg diványán a halott férfit.

— Az osztályorszáját húzásán 60.000 pengő: nyrt: 67752. 20.000 pengőt nyert: 37628. 10.000 pengőt nyertek: 42581 61289. 5000 pengőt nyertek: 6116 91993. 3000 pengőt nyertek: 3168 17256 26399 42885 76204. 1000 pengőt nyertek: 10389 13690 24494 29682 76103 90382. 500 pengő: nyertek: 5178 10691 18819 19299 28457 30345 48143 52575 61276 62431 63526 72849 82999 88740 93186. 400 pengőt nyertek: 3147 3595 6428 10001 14169 15559 16704 27562 28009 36647 38851 43412 46917 48534 49329 52586 53028 5558 58851 61743 62169 66945 67488 68607 70050 71424 75089 88021 89847 91802 92516 95487 96980 97258.

— Tengerit loptak Lillian Harvey teteleni gazdaságában. Pala József, Lillian Harvey teteleni gazdaságának uradalmi gazdája tetenért két fiatakorút, akik a gazdaság padlásáról két zsák esővestengerit loptak. A fiatakorúak ellen megtette a feljelentést. A csendőrségen mindketten beismerő vallomást tettek. A kihallgatások befejezével a két fiatakorút átadják a debreceni fiatakorúak bíróságának.

— Hitzinger János hosszú ideig Ceylonban élt mint ültetvényes, majd 1921-ben vagyonát ékszerkebe, drágagyöngyökbe fektette és hazajött Budapestre. Hitzinger feléltte vagyonát s már csak egy 64 karátos zafirja maradt, amelyet régen 15.000 fontért vásárolt. Ezt a követ most 1 millió 200.000 pengőért akarták tőle megvenni. Az ékszerész 6000 pengő becslési díjért megvizsgálta az ékkövet és kijelentte, hogy a drágakő községes üvegéből készült, hidralikus nyomással sűrített üveganyag. Még a rendőrségi szakértő is az első pillanatban valódinak nézte a nagyszerűen sikerült hamisítványt, csak tüze es vizsgálat után állapította meg, hogy valóban hamis. Hitzingernek ez a gyabúja, hogy felesége, aki korábban elvált tőle, kiesérelte a drága követ hamisítványra.

— A Ferenc József-úti vonalon vasárnap este 9 óra után a Miklós-utca felől robogó villamosból kizuhant Tarr Aliz Lenke 17 éves Széchenyi-utca 1. szám alatti lakos és súlyos sérüléseket szenvedett. A sérült kéri az a hölgyet, aki a baleset szemtanuja volt, akivel beszélt is, hogy lakásán keresse fel.

— Közép-Norvégiában 52 fok hideget mértek Lynset nevű helységben, amely min egy 100 kilométernyire fekszik Drontheimtól délre.

Gyászrovai

Id. Paczók János halála. Debrecen társadalmának ismert tagja: dőlt ki az élők sorából. Id. polgár Paczók János volt taxi ulajdonos áldásos, munkás életénel 74-ik, boldog házasságának 51-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogultat széles körben ismerték és tisztelték, nem mes szívével, áldásos tevékenységével sokak szeretetét kiérdemelte. Harmónikus házasetletet él: másfél hónapja tartot a aranylakodalmát, melyen szeretetteljes családi körben nyolc élő gyermek és nyolc unokája vette körül. Halálhíre széles körben mély részvétet váltott ki. — Temetése pénteken délután 1/2 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó terméből. Lakás: Honvédtemető-u. 29. Dankó temetkezés.

Özv. Kiss Jánosné Antal Zsófia dohánygyári nyugbérus átvévonő 72 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 3 órakor lesz a 2. A) ravatalozó terméből ugyaneznap a Kossuth-utcai temetőből átszállított, szeretett nevelőszülei hamvai mellé. Lakás: Homok-utca 121. G. bau-r rendezi.

Hartstein Gyula földbirtokos meghalt. Hartstein Gyula debreceni földbirtokos 85 éves korában elhunyt. Az öreg úr az ismert Harts ein-család legidősebb tagja volt. Néhai Hartstein Péter fia apjától örökölt szabolcs megyei és a debreceni határban levő birtokán gazdálkodott, 65 éven át. Minden idejét csak birtokai renbentartásának szentelte a legu öbbi időköz. Néhány hét elst, véletlen baleset folytán megbetegedett s azóta ágyának dőlt. Halálát ávollevő Péter fián kívül kitrjedt rokonság gyászolja. Temetése e hó 14-én délelben 12 órakor lesz.

Özv. Tóth Ferencné Hüse Zsuzsanna 83 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 2 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Isptály-tér 12. Dankó temetkezés.

Kugler Károly tsz. szkv., vil-lanszerelő 22 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Baross-utca 1. Dankó temetkezés.

Közönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonainknak, barátainknak és jó ismerőseinknek, kik elhunyt férjem és édesapánk, Máhé János nyug. MÁV főtisz, temetésén megjelentek, ravatalára koszorúkat vagy csokrokat küldeni kegy-skedtek, fogadják hálás köszönetünket. Özv. Máthé Jánosné és családja.

Mély fájdalommal közöljük, hogy szeretett jó édesatyánk, nagyapánk testvérünk, apósunk **HARTSTEIN GYULA** földbirtokos 85 éves korában elhunyt. A debreceni temetőben január 14-én 12 órakor kísérfük halottunkat utolsó útjára. Gyászolják távollevő fia Péter és Ferenc, unokái: Gyurka és Baba, testvérei Hartstein Kálmán, Özv. Halbrohr Adolfné született Hartstein Ida, Schreiber Lajosné szül. Hartstein Jenny, Veinberger Lajosné szül. Hartstein Riza, Hartstein Nándor, menyei: Hartstein Péterné szül. Révi Gabriella, Hartstein Ferencné szül. Klein Márta. Sógornői, sógorai. (Részvétlátogatások mellözését kérjük.)

Régi kottákat 20-30 éves operettek, táncokat veszek, vagy újakra átcserelek. Levelet, kotta jeligere a Kiadóba.

CSAK EGY RUHAT,
de
Fábiántól
Ferenc József út 43. Svetits palota.
Telefon: 37-86.

Vitéz Erdei János kinevezése.
A Kormányzat a földművelésügyi miniszter előterjesztésére a debreceni Gazdasági Akadémián vitéz dr. Erdy János gazd. akad. rendes tanárt a mezőgazdasági géptani tanszékre gazdasági főiskolai nyilvános rendes tanárrá nevezte ki.

A bolgár vidéki városok kötelezték a szófiai menekültek befogadására. Krisztov bolgár belügyminiszter kedden este a rádió útján kiadott rendeletben közzétette az ország összes polgármestereit, hogy fogadják be a szófiai vidékre költözött polgári lakosságot és gondoskodjanak megfelelő lakásokban való elhelyezéséről, valamint étellezéséről. A polgármestereknek gyors segítséget kell nyújtaniuk minden károsultnak. A hatóságoknak gondoskodniuk kell közlekedési eszközök biztosításáról is. Szükség esetén a polgármesterek a helyőrség segítségét is igénybe vehetik.

Új Robinzonok. Lisszaboni lapok jelenése szerint ausztráliai hajótörtek, akik egy japán torpedóáldat után kénytelenek voltak elhagyni hajójukat, a délkeleti Kermadeo szigetén tizenhárom „Robinzont” találtak, akik tizenhét évvel ezelőtől kerültek a szigetre a „Rembrandt” hajó elsüllyedése után. Volt közöttük egy lelkész, aki a kis közösség „kormányzójaként” működött. Egy négyéves kislány, akit a szerencsés megmenekülése után félig tréfából a sziget királynőjévé kiáltottak ki, azóta huszonegyéves lett, és feleségül ment az elüllyedt „Rembrandt” kapitányának fiához. Kermadeo sziget Robinzonjai semmit sem tudtak az újabb világkatasztrófáról, amikor a hajótörött ausztráliai matrózok tájékoztatták őket a történetről, úgy döntöttek, hogy inkább ott maradnak a szigeten.

Az emberi könnyek csirábló, fertőtlenítő hatása van — állapították meg tudományos kísérletekkel. A könny átlag másfél százalékos tartalmú, baktériumölő hatása, azonban nem ez adja meg, hanem a lizozym.

Roosevelt elnök hydeparki régi családi birtokát, amely 15 hektárra terjed ki, az amerikai nemzetenek hagyományozza, hogy ott emlékhelyet létesítsen, azzal a feltétellel, hogy ő maga szűkebb családjával együtt élete fogytáig használhatja a birtokot. Ezzel szemben az elnök továbbra is fizeti a hydeparki birtok után járó adókat és egyéb illetményeket.

Kiloptak zsebéből 300 pengőt. Kiss István férjiszabóság, Vigkedv Mihály-utca 64. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki egyik vendégében a zsebében levő munkakönyvéből kilopta 300 pengőt.

Elájult a menyasszony a végény bűnyének ítéletkérdeztésénél. Jónás Ferenc szabadkai közzétáti tisztviselő ajándékok ellenében zsírgyökeket, más élelmiszereket és szalonvásárlási igazolványokat adott át Pörge Lajos biztosítási alisztnak. A jegyeket az alisztnak részben saját céljaira használta fel, részben üzérkedett velük. Jónás megvesztegetés bűntette miatt a szabadkai törvényszék elé került. A törvényszék két évi börtönrre ítélte Pörget, pedig megvesztegetésre való felbujtás miatt egyévi börtönrre. Az ügy most a szegedi tábla elé került. A tábla tanácsképpen kihallgatta Jónás menyasszonyát is. Szíva tett vallomást a menyasszony, elmondotta, hogy éppen esküvő előtt állottak, amikor a vőlegényének megvétele kiderült és letartóztatták. Az esküvő elmaradt. Vallomása megvétel után elájult a menyasszony. A tábla másfélévi börtönrre mérésékelté Jónás büntetését. A Pörget pedig jóváhagyta. Az indoklás szerint enyhítő körülménynek vette a tábla Jónás beismert vallomását és azt hogy menyasszonya van, büntetésének kitöltése után egybe akarunk állni, hogy családot alapítsunk.

Új könyvek

Nagy István: Boldog utcán túl. (Elbeszélések.) Magyar Élet kiadása. Nagy István mint regényíró jó nevet szerzett már magának „A szomszédosság nevében”, az „Olyánok unokái”, egyaránt igazi írói sikert jelentettek. Most elbeszéléseit gyűjtötte kötetbe. Ezek az írások kevéssé ismert, érdekes világot tárnak fel: a város alsó társadalmi rétegeinek életét, amelyből maga az író is kiemelkedett. Nagy István minden sorában ott lüktet a személyes átélés ritmusa. Külön értéke a kötetnek néhány jelképes történet.

Nagy Imre: Összegyűjtött versei. Magyar Élet kiadása. A korán elhalt parasztköltő verseit foglalja magában ez a kötet. Nagy Imre sorsa tanulságos példa rá: hogyan lehet benne élni a legnehezebb testi munkában is ugyanakkor fenntartani a kapcsolatot a szellem világgal. Nagy Imrénél nem volt széleskörű műveltsége, költeményei sem árulnak el külső hatást. A maga útján járt, a maga élmé-

nyelt beszélt, a maga hangján szólt. Ki merete mondani bátran, amit felgyűlt fantáziája s ösztönös széppérezése diktált. Nagy Imre világa a szegény, küzködő ember világa. A kötet elé Veres Péter írt finom, elemző tanulmányt Nagy Imre költészetéről.

Sok norvég politikai fogoly kegyelmet kapott. Oslóból jelentik: Quisling miniszterelnök előterjesztésére Terbowen birodalmi biztos nagyobb számú politikai fogoly szabadonbocsátását rendelte el. (MTL)

Vadhúst is árusíthatnak a kijelölt baromfikereskedők. A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter szerdán kiadott rendelete értelmében a kijelölt baromfikereskedők 1944 március 31-ig a baromfikereskedésre szóló iparigazolványok alapján — az egyébként fennálló rendelkezések korlátai között — mindennemű vadhúst árusíthatnak.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Megejtette a jelölést a kőművesmesterek szakosztálya

Szodray Ferenc vissza vonul az elnökségtől

A képzett kőművesmesterek szakosztálya tegnap Szodray Ferenc elnökségével ülést tartott. Az elnök beszámolt arról, hogy az év utolsó napján egy három tagú bizottság kereste fel Kalenda Lóránt műszaki tanácsost, akinek elpanaszolták, hogy a rokkant, vitéz és frontot megjárt kőműveseket nem szolgáltatták fel munkára. Kalenda Lóránt megígérte, hogy ebben az ügyben sürgősen intézkedni fog.

Az Ipartestület felhívja a kőműveszakosztály figyelmét, hogy akik bentlők tanoncot akarnak szerződtetni, jelentkezzenek az Ipartestület elnökségénél. Ezek a tanoncok Erdélyből és a Délvidékről jönnek és felkarolásuk — mint Szodray Ferenc elnök kifejtette, — elsőrangú nemzeti érdek.

Nagy Sándor elnök ismertette a közelmúltban lezajlott vezetőségi értekezlet jelölését a tisztújítással kapcsolatban. Ismertette azokat a szempontokat, amelyek alapján az értekezlet a

jelölést megszerkesztette.

Szodray Ferenc elnök bejelentette, hogy maután három évig volt a szakosztály elnöke és több mint nyolc éven át foglalt helyet a vezetőségben, elnöki tisztségéről véglegesen lemond.

A választmányi értekezlet jelöléséhez H. Kiss István szöveget hozott. Nem fogadja el a jelöléseket és kéri új jelölés megejtését egy hatos bizottság útján. Hasonlóképpen nyilatkozott Harangozó András, Kozma Lajos és még mások.

A felszólalók javaslatára az öttagú jelölő bizottságot azonnal megalakították. A bizottság néhány perennyi tárgyalás után bejelentette, hogy elnöknek H. Kiss Istvánt, alelnöknek ifj. Kiss Istvánt és Tóth Ferencet, jegyzőnek pedig ifj. Erdélyi Mihályt ajánlják. A többi tisztség betöltéséről a közönséges megválasztandó tisztújító gyűlés fog dönteni.

Az ülés anyagkiosztással ért véget.

„Gróf” Czinege megvált a Hortobágytól

Elhalasztották a pen tezugli pásztorfogadást

A pen tezugli pásztorfogadás nem sikerült. Czinege János a csikóssal együtt olyan nagy összeget kért, amit a gazdaság nem tudott megfizetni és emiatt elhalasztották a fogadást, újabb tárgyalás megtartása végett. Egyébként is új felügyelő gazdát kapott a pen tezugli gazdaság, mert Tóth Ferenc 19 éves szolgálat után lemondott tisztségéről és helyére Vértessy János került.

Ugyancsak 19 éve pásztorokdott itt Czinege János is, aki szintén nevezetes ember. Egy alkalommal egy jökevdű báró mulatott a hortobágyi csárdában s mivel már huzamosabb idő óta húzatta a cigánnyal, bemutatkozott az eléje került Czi-

nege Jánosnak is, megmondván, hogy ő báró X. Y., mire a derek gulyás a világ legtermészetesebb hangján így felelt.

En meg gróf Czinege János vagyok és itt garazdálkodom ezen a hatvanezer holdon.

Az illuminált állapotban levő báró — látván, hogy földbirtokosok találkoztak, — igen jól mulatott Czinegével, akinek azóta is „gróf Czinege János, a hortobágyi művészneve.

Ez a nevezetes ember megvált a Hortobágytól, mert ügylatszlik, most ő is megelégette a pásztorokdást és inkább — mint halljuk — elmegy a saját gazdájának.

Debreceni kigazda a tejkérdésről

A tejkérdéshez, mely a városban tízezreket érdekel, hozzászólt egy debreceni kigazda is, akinek a szerkesztőséghez intézett levelét a következőkben adjuk:

—A magam és a többi kigazdatársam nevében is szükségesnek tartom, hogy a nagyközönséghez forduljunk a tejkérdéssel kapcsolatban és felvilágosítással szolgáljak, hogy nem mindenképpen a kigazda a hibás, más helyen kell keresni a hibát, hogy miért nincs elég tej. Emlékezzve a régi béke világra jól tudjuk, hogy volt tej bőven a városban és nem egy gazda 20—25 éven át hordta a tejet egy-egy családhoz. A tejpiacon azok hordták a tejet, akik házhoz már nem tudták hordani, nem volt állandó rendelés a tejre. A tejpiacon annyi tej volt, hogy a hatóság, ha nem találta jónak, elköszta és kiborozat-

ták. Téliidőben a tej literjét 10 krajcárjával, nyáron 8 krajcárjával adtuk, de a gulyásnak 8 pengőért tudunk venni egy jó erős csizmát. A tizliteres patentzáros tejesbádog ára 3 pengő volt. Egy mássa korpát öt pengőért vásároltunk. Jól lehetett abrakolni a teheneket és sok tejet adtak, de ma nincs abraknak való elég és hiába van tejszővetkezet, ha a tehenek nem adnak elég tejet, mivelhogy ők sem kapnak megfelelő, elégséges takarmányt, abrakot. A közönség tudja jól milyennek ma az árak, milyennek a viszonyok, tehát arra kérjük a fogyasztó közönséget, hogy ne a termelőket lassa a hibát és a tejhiany okát. Szerennénk mi újra hordani a házhoz bőségesen tejet.

Tisztelettel:
Buray József kigazda,
Bellegelő 421.

A zálogvevők kölcsönök visszafizetéséről

A zálogvevők kölcsönök visszafizetéséről az adósok további lényeges kedvezményeket kapnak. Az úgynevezett zálogvevők kölcsönök tekintetében biztosított újabb visszafizetési lehetőségekről rendelkező rendelet végrehajtásával kapcsolatosan megállapodás jött létre a pénzügyminiszter és a zálogvevők-kibocsátó pénzüzetek között. A megállapodás értelmében az intézetek különböző transzferrendelet által meghatározott letéti köteletség és az eredeti kötelezvényekben megállapított zálogáltatások közötti különbözetei az önkéntes teljes visszafizetés esetén egészen, részletfizetés esetén pedig megfelelő aránylagos részben törlik. Illetékes helyről ezúton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét arra, hogy zálogvevővel csak január 31-ig lehet visszafizetést teljesíteni. Készpénzzel történt visszafizetés elfogadására pedig az összes előfeltételek megléte esetén is csupán akkor kerülhet sor, ha az adós eziránti szándékát január 31-ig postára adott ajánlott levélben a hitelező pénzüzetnél bejelenti.

Debreceni takarmánypiac. A takarmánypiacra csak széna, szalma, s törekből volt felhozatal

S P O R T

A DVSC kedden már szabadban edz és komoly barátságos mérkőzésekkel készül a tavaszi bajnoksárra

A DVSC vezetősége az utolsó héten is folytatja erősítési tárgyalásait. Az MLSz elnöksége, mint ismertés január 20-án állapította meg újabbban az igazolások, tavaszi szerződötések benyújtásának határidejét és így még hét nap áll rendelkezésre, hogy a szükséges posztokon erősítsen a debreceni csapat. Ezidőszerint bizonyosra vehető a már leigazolt Lukács és Dobos, valamint a már Debrecenben levő Kádas, akinek igazolását még az egyesbíróknak kell jóváhagynia, továbbá a békéscsabai Vraneyz megszerzése.

A Bogár-ügyben az a helyzet, hogy a nyíregyházi csapat vezetősége ígértett tett a DVSC-nek, amennyiben végleg megszakadnak tárgyalásaik a Ferencvárossal, értesítik a debreceni csapat vezetőségét és egy elfogadható lelépési díj alapján megindulnak ez esetben újból a tárgyalások. Tehát még a hét folyamán ezen a vonalon is történhet fordulat, bár erre kevés a remény. Tárgyal a DVSC még egy északi kerületbe tartozó csapat kiftűnő, gólképes balösszekötőjének megszerzéséről is. Ezek a tárgyalások egy-két napon belül befejezést nyernek.

A Haladás és SalBTC még mindig alkuszik Hamori-Húzl miatt. A salgótarjáni csapat, mely egy éve 1500 pengőért vette meg a DVSC-től Hamorit, magas lelépési díjat kér a szombathelyi csapattól játékosáért. A DVSC február 2-án szabálymagyarsó előadást rendez, melyre az MLSz egyik ifjunktionáriusait is meghívja.

Kolozsvár után az Ujpest is megkezdte a szabadban való edzést, a napokban kezd a Vasas és Csepel is.

Posszonyi csapat játszik pünkösdi hétfőjén Budapesten. Az MLSz újból felvette a tárgyalást a spanyolokkal és törökkel válogatott mérkőzések ügyében.

Gyarmati Olga harmadik helyen van az új magasugró ranglistán a legjobb női atletikai eredmények között 150-es ugrásával. A debreceniek közül még Afonyi Éva került fel a ranglistára 138-as eredménnyel.

Mihályfi László, aki a héten szerepel a kitévéses birkózóviadalon Hegedűssel, a BVSC birkózójával mérkőzik. Gedeon pedig a jövő héten Bányval kerül össze.

A Tanítóképző Intézet Cstknémaságon mintegy 50 fővel Somorjai László testnevelési tanár

de az is szekerészre, szemre kelt el, Csutka kévéje 80 fillér.

Hirdetmény az ipari növények termelési szerződésének megkötéséről

Közi a hatóság az érdekelteket, hogy az ipari növények kötelező termeléséről szóló 3770—1943 M. E. számú rendelet 11 paragrafusa szerint a szerződéses termelőknél járó kedvezményeket csak azok a gazdák vehetik igénybe, akik termelési szerződéseiket legkésőbb 1943 évi dec. hó 31 napjáig megkötötték.

Tekintettel arra, hogy a fenti határideig a szerződést sok gazda megkötöni nem tudta, a m. kir. földművelésügyi miniszter úr a határidőt 1944 évi január hó 15. napjáig meghosszabbította. Figyelemzteti a hatóság az érdekelteket, hogy a szerződés megkötését elmulasztó gazdák olajpogácsát, műtrágyát, vagy termelési előleget nem kaphatnak. Városi elsőfokú közigazgatási hatóság.

Szerkesztői üzenetek

B. K. K.-né. Szellemes készülékekkel derék hölgyudvarszánk megóvják közönségüket a meghűléstől.

Kisgazda. A tejkérdésben közzétett adatait illetékes helyre juttatják.

A Gamma érdeklődött a DVSC-nél Kaposi atadásának feltételei iránt. Nem lehetetlen, hogy a kérdést úgy oldják meg, meg, hogy Kaposiért cserébe egy csatárt kap a Gammától.

Mester ügyében ezidőig még változatlan a helyzet. Mivel azonban nem valószínű, hogy a vesprémi egyesület, ahova edzőnek és játékosnak menne a DVSC balösszekötője, megfizesse a kért lelépést, így valószínűleg Mester is a DVSC játékos maradá, amire szükség is van, tekintve, hogy ha akár sérülés, akár leállítás folytán a védelemből valaki kiesik, nincs megfélemb ember a helyére.

Ez a helyzet pillanatnyilag, azzal a kiegészítéssel, hogy Horváth, a zuglóji kapus is Debrecenbe kerül, neki azonban valószínűleg ki kell várni az egyévet, amíg igazolható lesz.

A DVSC egyébként a jövő héten, kedden már a szabadban edz. Már a hét végén kiakartak menni a pályára a játékosok, de Mórédzőnek Budapesten háromnapos edző-összejövetelen kell résztvennie és így a jövő hétre maradt a szabadban való edzés elkezdése. A DVSC februárban erős mérkőzésekkel készül a tavaszi bajnoksárra.

vezetésével sítáborozást tartott. A tíz napig tartó táborozás végzettséget nagysikerű siversenyit tartottak a debreceni tanítóképzősök, melyeknek részletes eredményei a következők: Műveltség-lásban oktatók csoportjában a futam győztese ifj. Kállaki Gyula simester lett, ideje 54 mp. 2. Kelemen Géza 55 mp. 3. Szabó József 56 mp. 4. Demeter Gyula 1 p 09 mp. Haladók csoportjában: 1. ifj. Somorjai László 1 p 05 mp. 2. Marjai Károly 1 p 09 mp. 3. Bagdi István 1 p 26 mp. 4. Szökös Sándor 1 p 29 mp. — Kezdők csoportjában: 1. Bacskay Csaba 1 p 37 mp. 2. Halász Vince 1 p 38 mp. 3. Szatmári Károly 1 p 46 mp. A versenyen nagy felkészültségről tettek tanúságot a diákok.

Kosárlabda híradó. Kapros László dr. az újonnan kinevezett OSK kerületi megbízott, mint már régebben beszámoltunk róla lemondott a keleti kerület kosárlabda szövetség vezetői tisztségéről s helyébe Kohonitz József testnevelési tanár kapott megbízást. — Január 23-án a MAFC kosárlabdázói Debrecenbe látogatnak le és játszanak a DNAC-al. — Január 16-án kosárlabda játékvezetői vizsga lesz Debrecenben. — Ko-

lozsvára szándékozik menni február 5-én a DVSC kosárlabda csapata. — Zeley Margitot, a kiváló testnevelési tanárnőt a DEAC hölgycsapata leigazolta. Ugyancsak benyújtották Wághner Éva testnevelési tanárnő igazolását is.

Nagyszabású kosárlabda világtorna lesz vasárnap Debrecenben. A kosárlabdásport népszerűsítése érdekében a DVSC rendezésében a Sportcsarnoká-

ban reggeltől estig fog pattogni a labda. Érdekesége ennek a világtornának, hogy ekkor játsza visszavágó mérkőzését a magyar kosárlabda válogatott az utánpótlás válogatottjával. A magyar válogatotton kívül még a BBTE férfi és női, a Székesfehérvári MÁV Előre női, a DEAC férfi és női, valamint a DVSC férfi csapatai vesznek részt. A torna iránti máris nagy az érdeklődés.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZÓ (54)

JANOSSY magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. telefon: 23-78. 54-799 2 9

GALOCSY legregibb magannyomozó megfigyelés, nyomozási díszkártyák eredményesek. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72. 54-72-34

KOSZTOLÁNCZY magannyomozó, bizalmasan megfigyel, nyomoz, Lorántffy utca 19. 54-408

HAZASSÁG (31)

HAZASSÁG céljából megismerkednek jórával és anyagilag jól álló özvegyasszonnyal 50-60 éves korig. Nekem 7 hold földem van. Cím a kiadóban. 31-1411

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES

NAPSZÁMOST és kifutót felveszek, Krisch Károly kályhásmeister Ispóty-tér 1. 2-1958

Ujság-kézbesítők
(ferflakat, nőket)
azonnal felvesz a kiadóhivatal. Jó fizetés, nyugdíj.

HAZMESTERI ALLAS FERFI (29)

HAZMESTER felvételt, Mester utca 27. 29-1403

GAZDASÁGI ALLAS FERFI (26)

TEHENÉSZT felveszek, Bethlen utca 41. 26-1458

IPARI FERFI (33)

FÉNYKÉPESZ segédet vagy nőt, elsőrendű munkásokat állandóra azonnal felvesz Berzéki műterem. 33-1377

SEGÉDEKET, fiútanulókat, modellkészítőt felvesz Papp modell szalon, Szent Anna utca 12. 33-1447

GÉPEN varrni tudó ügyes lányok felvételt, Arany János utca 5. szám. 33-1978

JÓMUNKÁS fodrász segéd felvételt, vidékre Sarkadi Dezső, Széchenyi utca 1. 33-1434

URIFODRÁSZ segéd, beléphet, esetleg azonnal is. Vasúti fodrásznál, pályaudvar. 33-1329

TANULÓ FIÚ (64)

JÓ családból való fiú kelmeftető tanulókat teljes ellátással felvételt, Kigyó utca 4. szám. Onodv. 64-1430

KIFUTÓ FIÚ (49)

EGY kifutó felvételt, Körössi, Mester utca 39. 49-1069

KIFUTÓFIUT felvesz Kántor Ernő és Társa. 1. 49-1423

ALKALMAZÁSI NYER NŐ VEGYES (4)

KÖTÉLVÉRŐT és orsós asszonyokat dűrva munkára felveszek, Rákóczi utca 5 fűszerüzlet. 4-1968

BŐRVÁLOGATÁSHOZ lányok felvételt, Kincsek Gyula, Ferenc József út 5. 4-1448

FEKÖBETEG kiszolgálására középkorú nőt felvesszünk, Iskola utca 6. szám. 4-1440

KISZOLGÁLÓ kisaszony, gyakorlott, felvételt, Kiss cukrászda, Batthyány utca 26. 4-1973

ÜGYES, szorgalmas, jó kézirású kisaszonyt lány azonnal felvételt, Vadkerty képszalonba, Piac utca 71. 4-1977

KERESKEDELMI NŐ (50)

FELIRÓNÓ felvételt a MÁV étterembe. 50-1402

IPARI NŐ (35)

HÖLGYFODRÁSZ kisaszonyt, ki manikűrözni is tud, felvesz Bata fodrász, Simonffy utca 1. 35-1459

FÉNYEZŐ nők felvételt, Széchenyi utca 42. Molnár asztalos. 35-1432

KIFUTÓ LEÁNY (47)

KIFUTÓLEÁNYOKAT nem iskolaköteleseket azonnal alkalmaz, Berzéki műterem. 47-1370

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

MINDENES főzőnőt Budapestre felveszek. — Értekezni: Ajtó utca 21. 30-1956 vv.

FŐZŐMINDENES jobb nőt keres kiscsalád, elcséjére, vagy 15-ére, Hatvan utca 6, udvari harmadik emelet 26 ajtó. 30-1444

MINDENEST 30 év körüli, főzéshez is értő, rendes, megbízható, jó bizonyítvánnyal keresek. Budapesthez közeli városba. Bemutatkozni: Széchenyi utca 66. 30-1409

SZAKÁCSNŐ (60)

SZAKÁCSNŐT keresek 15-ére, tanyára. Értekezni: Csapó utca 1. sz. jobb lépcső, II. em. 1. a. alatt lehet. 59-1451

BEJÁRÓ főzőnőt keresek azonnal belépésre, Hatvan utca 6, II. em. 7. 59-1408

JÓBIZONYTÁNYÚ megbízható mindenkes főzőnő Budapestre felveszek. Jelentkezni: Rákóczi utca 10, balra második lakás. 59-1305

BEJÁRÓNÓ (8)

BEJÁRÓNÓ, rendszertől, megbízható, 15-től házaspárnál felvételt, OTI bérház, II. emelet 23. szám. 8-1337

MINDENES bejárónőt 3 órai munkára 15-ére felveszek, Nyíry fűszeres, Sarló utca 4. Árpád tér. 8-1405

BEJÁRÓNÓT étkezdébe, 15-ére felveszek. Jelentkezni este 6 órakor. Varga utca 28. 8-1407

ALKALMAZÁSI KERES NŐ (3)

JÓBB nő, idősebb magános úriemberhez háztartásvezetőnek elmenne. Cím a kiadóban. 3-1358

FIATAL nő elmenne takarítani, mosni, vagy beteg gondozónak, Csillag utca 67. 3-1431

ÜZLETI AJANLAT 67

FORÓTT gramofon lemezért 4 pengőt fizetek Korochoya 10 pengőtől. Bíró, Hunyadi u. 22. 67-1283 3. 18.

SZORMEBUNDÁKAT javított alkutok, festek, veszek, eladok. Kövarty szucsmeister püspöki paota. 67-599 2 2.

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok, — Schiffmann, Vendég u. 7 (kisállomásnál). 69-858

VILLAMOS zseblámpát, porzivót, rezstól, termofort hópallackot — Használt gramofon lemezeket 4 pengővel veszek, Soltész, Kálvin-tér 2. szám. 67-1357 4. 30

ELHASZNÁLT férfi kárpitot megveszi, papucs készíttést, javítást vállal, Textilfeldolgozó — Batthyány utca 1. I. emelet. 67-1394 2. 12

LEGOLCSÓBBAN test tisztít Weisz kelmefestő Arany János u. 29. sz. keresztelepület 1900 vv

ALKALMI VÉTEL 2 darab nystbör készen, montirozva, 1000 pengőért eladó, István út 11. sz. 67-1406

URI háznál ebédkoszt kihordásra 15-től kapható. Cím a kiadóban. 67-1427

ÜZLETI KERESLET 66

Figyelem!

Magas árakat fizetek szőnyegekért, függönyökért, ezüst és aipacsa készletekért, — jobb márkájú festményekért régi bútorokért, nemes dísztárgyakért stb. In gősgázkövetítő, püspöki palota. 66-1991 1. 21

TOLLAL egmagasabbnapi áron vesz „Hanygya” tolguyto telep. József kir. herceg u. 71. 66-760

ELELMISZER, ITAL (18)

ERDÉLYI rózsabogyó hesseli lekvár, tisztánkezelt, még kapható, — 350 kilónként. Piac u. 71. sz. 2. udvar. 18-1455

ELADÓ szép batul alma ötmalom utca 2 B. 18-1401

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszereket ezüsttől briliánsat, magas áron veszek Ékszerjavítás. Pollák aranyműves, Hatvan u. 2 19 239 3. 2

RÉGI ékszert, drágakövet, ezüstöt, ezüstpézt legmagasabb áron veszek Fränk Piac u. 73. 19-1574 3. 21.

ARANYAT, ezüstnemt ékszereket napi áron vesz Takács Sándor. Piac u. 56. 19 593 2. 18

ARANYAT aranyért! Ocska aranytárgyait modernre becserélem, Szécsényi, Sas utca 2. sz. telefon: 26-60. 19-898 3 2.

OKTATÁS (56)

DR NAMÉNYINÉ gyorsíró iskolájában tanfolyamkezdés, — Batthyány utca 1. szám. Debreceni tanker. főg. eng. sz.: 6475-1942. 56-1774 3. 24.

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

HASZNÁLT kerékpárt jó állapotban, jó gumikkal keressünk megvételre, Cím a kiadóban. 7-1790

EGY drb 24 lóerős motor 283.38 voltos, 2800 percfordulatos centrifugál szivattyúval szívó és nyomó csatlakozással, béebel minőségben, alig használt állapotban eladó. Honvédtemető utca 6. szám. 7-187 vv.

RÁDIO (58)

KEVESET használt 2+1 rádió eladó, Árpád-tér 31. 58-1499

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát, kitűnő képzettséggel vállalkoz, Vargyas Nap utca-17, vidéken is. 28-624 5. 3.

ZONGORÁT, hegedűt harmonikát, mindenféle hangszert veszek, javítok, hangolok, eladok, Tanczer, Batthyány utca 1. emeleten. 28-1971

BÚTOR (9)

HÁLÓSZOBÁKAT legolcsóbban, bizalommal csak Lőcsei bútorüzletéből vásárolhat. — Eötvös u. 66. 9-1106 3 15

HÁLÓSZOBÁK, ebédlők, kombinált szobák, s konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 9-238 2. 27.

FIGYELEM! Sajátkészítményű konyhaberendezések, festett hálók, kombinált szobák raktáron Arany János u. 1. udvarban. 9-1366 3. 5

NINCSEN fényes kirakunk, bútor olcsón adunk, Piac utca 71. sz. udvarban, Brilliné. 9-1356 4. 8.

BIEDERMEIER asztal, korszerű stíl, új, eladó, Piac utca 71. szám, második udvar. 9-1454

ELADÓ mahagóni hálószoba bútor, meglekint

hető délelőtt 9-1 óráig. Farkas Márton, Szepességi utca 24. 9-1435

BETEGTOLÓKOCSI, politurozott hálószoba s nagy ebédlőkredenc — konzul tükör nagy kerek asztal, vaskályha, székek eladók. Komlóssy út 15. szám. 9-1264

ATADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ (6)

KIADÓ 7 méteres helyiség raktárnak, lakásnak átalakítható Meszena 23. 6-1443

LAKÁST KERES (52)

KÉT HÁROM szobás vagy ennél nagyobb lakást keresek, két kisebb szobát cserébe adok. Korrekciót követelő magasan díjazok Cím a kiadóban. Telefon: 23-47. 52-1951

EGYETEMI hallgató keres bútorozott szobát fűtéssel esetleg ellátással. Címeket írásban. Sürgős jellegre a kiadó hivatalba kérem leadni. 52-1433

LAKASCSERE (53)

EGY szoba, konyhás lakásomat elcserélném pesti, vagy újpestire. — Cím a kiadóban. 53-1342

SVETITS palotában lévő egyszobás, fűdőszobás, központi fűtéses főbérleti garzon lakásomat elcserélném a város bármely részén fekvő háromszobás, komfortos lakással. Ajánlatot „Lakáscsere” jellegre a kiadóba kérek. 53-1453

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

IDŐSEBB férfit felvesz lakótársul magános özvegyasszony, lehetőleg nyugdíjast, Gyár utca 6 B. sz. 1. ajtó. Postakert. 10-1421

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó, január 15-ére, Poroszlai út 5. 10-1400

ELVESZETT (13)

VÁSÁRLÁSI könyvem elvesztettem. Megtalálóját kérem a rajta levő címre, vagy a rendőrségre adja le. Bogdán Gábor. 13-1424

ELVESZETT a Péterfia 33 szám körül egy sötét kék kötött hegyes sapka fekete pettyessel kibélelve, ez a sapka egy árva házi gyereké volt. Aki megtalálta kérjük szíveskedjék leadni. Magoss György-tér 10 alatt. 13-1428

VEGYES (63)

Használt csölmot vesz lapunk nyomdájára. József kir. herceg-utca 1. (Sika bérház). 63-1786

LEMEZ restusálást jó munkásoknak kiad Berzéki műterem. 63-1375

ÁRVA leányt 15 évesen keresek, csak rendes jobb leányt veszek otthonomba, ahol jövője biztosítva lenne, ha jól viseli magát. Cím a kiadóban. 68-1410

ANGORA és juh gyapjút fonásra vállalkozó. Malvin utca 19. 68-1449

CSEREÜZLET (11)

KORPÁT, takarmányt adok, zsíros bödönért, sovány rucáért. Horthy út 5. szám. 11-1437

FÉNYKÉPEZŐGÉP 22

KISFILMES fényképezőgép, Super Balda F: 29 fényerő, beépített távolságmérővel, compurapid zárral, készlettel táskával, a legtöbbet igényelők eladó. Balda 1000 jellegére. 22-1420

GYERMEKROCSI (27)

GYERMEKAGY, keményfából, fényezve 103 20 P. Szabó asztalos, bútorüzletében, Csapó u. 33. sz. 27-191 2. 14.

HASZNALT RUHA, CIPO (69)

KHEKI kamarn tisztulzubonyok, nadrágok és pilótaöltöny jóminőségben eladók, Borovszky úrszabóságában, Csapó utca 98. 69-1963

GYÖNYÖRÜ ezüstróka kép, megbízásból eladó Piac utca 4. emelet, délután 3-5-ig. 69-1343

BÉKEBELI minőségű használt felöltők, szép öltönyök, levente kamarn ruhák eladók. Borovszky szabóságában Csapó utca 98. 69-1964

GUMI hőcipő 37-es számú eladó. Bethlen utca 12. Kiss. 69-1456

BUNDABÉLÉSES férfi feketekabát eladó. Telek utca 31. 69-1416

EGY jókarban levő finom perzsabunda, tavaszi békebeli szövetből készült kabát és kosztüm eladó. Megtekinthető: Pannónia szálló, délelőtt 9-12 között. 69-1418

EGY keveset használt bunda eladó. Rákóczi u. 13. házfelügyelő. 69-1421

EGY fekete gyapjú, két világos férruha, 43-as csizma, szipő és egy világos női bunda eladó. Rákosi Jenő utca 6 I. 2. 69-1445

FEKETE férfi télikabát jó állapotban eladó Hatvan utca 30. első ajtó. 69-1442

GUMI női csizma eladó. Timár utca 35. jobbra, második ajtó. 69-1414

SÖTÉTSZÜRKE férfi télikabát, szörme bélelssel, teljesen jókarban eladó, megbízásból. Moskovic úrszabó, Piac 41. 69-1429

PERZSABUNDÁT, elsőrendűt vennék. Írásbeli ajánlatot árral Perzsabunda jellegre kérek. 69-1980

BÉKEBELI tiszt ruhák csizma, tiszt 43-as eladó, Barna utca 12. 69-1438

INGÓSÁG ELADÁS VEGETES (36)

ZSIRELTEVÉSHEZ 15, 20, 25 literes zománcozott kőedények még kaphatók az Ingóságkövetítőben, püspöki palota. 36-1786

EGY férfi zakó, férfi fél box 45-ös bőr és 44-es és egy műkorcsolya eladó. Tanító utca 12 I. ajtó. 36-1972

ELADÓ konyhaszekrény paradicsomos, uborkás s vegyes üvegek, 8t ablakpárna afrikából, mosóteknő, 10-től, Erzsébet u. 48. sz. faüzetlet 36-1446

KONYHAKREDENC, asztal, szék, vaskályha s söder, darabos tégla eladó. Temető utca 16 B. 36-1979

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

BORSZIVATTYUT tömlővel borszűrőt, nagyobb borsajtót, jókarban levőt keresek. Címeket kérem a kiadóhivatali pénztárnál leadni. 24-1676 vv

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, koscsik, szekerek, alkatresek állandóan raktáron, árusít, becserél, vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. telefon: 26-19. 24-1358 3. 5.

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE (38)

FÖLDBIRTOKOT, hozzátartozó gazdasági épületekkel, lakással, — 100-300 holdig azonnali átvételre bérbe keresek, megbízásból. Címeket kérem: Müller Imre Miskolc, Széchenyi u. 90 I. em. 10. küldeni. 38-1366

ELADÓ HÁZ (17)

KEREKES GÉZA utca 25. számú ház eladó. januári beöltözéssel. 17-1308

SÜRGŐSEN eladó egy szoba, konyhás ház, Kacsás utca 16. Nyilas-telep. 17-1347

TOROCKÓI utca 48. sz. ház, beköltözhető. Mindegy elfogadható áron sürgősen eladó 17-1350

UJONNAN épült, adómentes ház, több üzlethelyiséggel, lakásokkal Szoboszlói út 21. szám eladó. Telefon: 29-59. 17-1452

ELADÓ HAZHELY (16)

ELADÓ H-Szoboszlón a Szurmay utcán, túrdó közepében levő 310 négyszögű pusztá telek. Érdeklődni: H-Szoboszlón, Rákóczi u. 74. 16-564 vv

ELADÓ két ház hely, Károly Ferenc József úton, vagy vidéki házzal elcserélendő. Érdeklődni Bőszörményi út 66. 16-1281

FÖLDBÉRELLET (23)

BÉRELLETET átvennek felszereléssel 20-30 holdig. Cím a kiadóban. 23-1259

ELADÓ FÖLD (15)

HAJDUNÁNÁS Horogdó dűlőben 30 kat hold jóminőségű szántóföld eladó. Érdeklődni lehet: Abkoviits igazgatónál, Hajdúdorogon. 15-1417

ELADÓ Ebes 71. alatt 2 hold szántóföld, értekezni: Erzsébet utca 32. 15-1404

ELADÓ H-Bőszörmény, Boda szőlőkert, második dűlő 261 négyszögű szőlőföld, Értekezni lehet: Boda ötödik dűlő, 980 szám. 15-1399

MÁSFÉL hold föld eladó Szentgyörgyön. Értekezni lehet: Józsa 102 szám alatt. 15-1398

ELADÓ ÁLLATOK 14

ELADÓ 58 darab angol nyul, ketreccel, nyírás előtt, Szent Anna u. 27.